

**Raportul intermediar nr. 4 al
Misiunii Uniunii Juriștilor din Moldova
de Observare a Alegerilor Parlamentare
din 28 septembrie 2025**

Introducere

Prezentul raport este elaborat de Misiunea Uniunii Juriștilor din Moldova (MO UJM) de observare a Alegerilor Parlamentare din 28 septembrie 2025 și este publicat pentru informarea publicului interesat de procesul electoral. Uniunea Juriștilor din Moldova (UJM) este o organizație necomercială care și-a propus analiza și evaluarea modului de organizare și desfășurare a procesului electoral și informarea publicului larg cu privire la acest subiect.

Raportul cuprinde rezultatele observării primelor două săptămâni ale campaniei electorale, desfășurată în perioada 29 august – 12 septembrie 2025. Documentul conține constatările și concluziile Misiunii de observare cu privire la activitatea organelor electorale (Comisia Electorală Centrală, consiliile electorale de circumscripție și birourile electorale ale secțiilor de votare), procesul de înregistrare a concurenților electorali, precum și soluționarea contestațiilor și sesizărilor depuse la organul electoral.

De asemenea, raportul abordează: aprobarea de către CEC a mesajelor de interes public; gradul de realizare, de către autoritățile administrației publice locale, a atribuțiilor care le revin în organizarea și desfășurarea alegerilor; desfășurarea campaniei electorale contrar prevederilor Codului electoral și ale cadrului normativ conex.

În vederea unei aprecieri obiective a modului de desfășurare a campaniei electorale, pe lângă informațiile colectate din teritoriu și din mediul online, raportate de observatorii pe termen lung detașați în fiecare circumscripție electorală din țară, MO UJM a avut întrevederi și a colectat punctul de vedere a 10 dintre cei 23 de concurenți electorali.

Efortul de monitorizare a mass-mediei naționale și regionale, din perspectiva reflectării activității concurenților electorali, a fost susținut în continuare de Apollo, iar cel privind reflectarea activității acestora pe paginile web naționale și pe rețelele de socializare – de către Privesc.eu.

Exercițiul de monitorizare este orientat spre servirea interesului public și a fost realizat în conformitate cu cadrul legal național. Instrumentele utilizate pentru colectarea și analiza informațiilor au inclus: monitorizarea ședințelor Comisiei Electorale Centrale; discuții cu concurenții electorali; consultarea informațiilor oficiale disponibile public; raportările din teren prin intermediul platformei online www.monitorizez.eu; monitorizarea mediului online; precum și analiza calitativă și cantitativă a conținutului editorial difuzat sau publicat de un eșantion reprezentativ de surse media naționale și regionale.

UJM își desfășoară misiunea într-un mod corect, transparent și responsabil, în raport cu informațiile prezentate cetățenilor. Prin urmare, raportul de monitorizare, bine documentat și bazat pe dovezi - unele dintre ele reflectate în notele de subsol - reprezintă o sursă importantă de informație, iar principalele constatări pot contribui la îmbunătățirea procesului electoral. MO UJM își asumă responsabilitatea pentru opiniile și considerentele exprimate în prezentul raport de monitorizare. Versiunea în limba română a documentului prevalează asupra traducerilor în alte limbi.

1. Cadrul legal și normativ aplicabil alegerilor

1.1 Contestații și sesizări depuse în perioada de referință

MO UJM a monitorizat informațiile publicate de Comisia Electorală Centrală (CEC) pe pagina sa oficială, rubrica Contestații/sesizări/dosare.

În perioada de referință au fost depuse 22 contestații.¹ Cele mai multe au fost depuse de Blocul Electoral „ALTERNATIVA” - 9 contestații, câte 3 contestații din partea Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” (Blocul Patriotic), Partidul Politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" (PAS), Partidul Politic "Partidul Național Moldovenesc" (PNM). Partidul Politic "Democrația Acasă", Partidul Politic "Partidul Nostru" (PN), un candidat independent și o persoană fizică, fiecare dintre aceștia au depus câte o contestație.

Contestațiile depuse de Blocul Electoral „ALTERNATIVA” au vizat posibile încălcări ale legislației electorale de unii concurenți electorali sau instituții publice implicate indirect în procesul electoral. Aceste contestații au vizat utilizarea resurselor administrative, agitație electorală prin distribuirea pe paginile de pe rețelele de socializare oficiale ale unei autorități publice, afișaj electoral neconform, publicitate electorală prin entități neînregistrate în calitate de concurent electoral, utilizarea mesajelor electorale din campania prezidențială.

Mai exact, Blocul „ALTERNATIVA” semnalează o posibilă implicare a Prim-ministrului în exercițiu, candidat la funcția de deputat din partea concurentului electoral PAS, într-o vizită oficială în context electoral, calificând această vizită ca potențial abuz de resursă administrativă. A fost contestată și redistribuirea de către Ambasada Republicii Moldova în Irlanda a unei postări în format video și text, conținând un indemn explicit la vot în favoarea concurentului PAS, fapt considerat o încălcare a neutralității instituțiilor diplomatice.

În alte contestații au fost denunțate amplasarea mai multor afișe electorale, în locuri interzise de regulamentul privind plasarea afișelor și altor materiale de publicitate electorală în cadrul alegerilor (în speță garduri ale gospodăriilor private și alte spații neautorizate), în mai multe localități, dar și apariția materialelor electorale ce conțin sloganul „Maia Sandu pentru Moldova”, mesaj asociat campaniei prezidențiale din 2024 — utilizate în favoarea concurentului electoral PAS, aspect care ridică semne de întrebare pentru Blocul „ALTERNATIVA” privind transparența și finanțarea campaniei în cauză. O altă contestație a Blocul dat se referă la desfășurarea campaniei de către un partid politic (în speță Partidul Republican “Inima Moldovei” (PRIM) care, deși parte componentă a unui bloc electoral înregistrat, nu a fost admis pentru participare în calitate de concurent electoral separat, dar a amplasat corturi care aveau inscripția și însemnele partidului politic PRIM. Blocul “ALTERNATIVA” a exprimat suspiciuni privind utilizarea de materiale și fonduri nedeclarate în campania Blocului Patriotic.

Contestațiile depuse de PAS au semnalizat utilizarea resurselor administrative și desfășurarea agitației electorale contrar normelor legale. Contestațiile au vizat utilizarea resurselor administrative de către concurentul electoral PN, și anume un candidat la funcția de deputat pe lista acestuia, suspendat din funcția de primar, dar care a transmis un mesaj public în numele Primăriei în cadrul unui eveniment public, dar și un caz privind implicarea candidatului la funcția de deputat din partea Blocului „ALTERNATIVA”, pentru utilizarea funcției de primar general în

¹ [Constestații](#)

scopuri electorale, inclusiv prin comunicări oficiale și activități publice desfășurate în perioada campaniei electorale.

O contestație depusă de concurentul electoral PAS a vizat utilizarea imaginii minorilor în agitația electorală online de către concurentul electoral PN. Acesta ar fi publicat spoturi video și imagini cu mesaje electorale ce implicau minori, pe rețelele sociale Facebook și Instagram.

Contestațiile depuse de PNM vizează legalitatea finanțării campaniei electorale, respectarea principiilor de transparență și separarea clară între imaginea funcției publice și campania electorală. Mai exact, o contestație vizează finanțare ilegală a campaniei electorale de către PRIM; existența unui „bloc electoral camuflat” și anume între Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” (Platforma DA) și PAS; utilizarea abuzivă a imaginii Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu, în campania concurentului electoral PAS.

Contestațiile depuse de Blocul Patriotic au semnalizat posibile încălcări ale principiilor de neutralitate, echitate și legalitate în procesul electoral, prin implicarea abuzivă a resurselor administrative, influențarea procesului electoral de către oficiali de rang înalt și utilizarea platformelor instituționale pentru promovarea unor concurenți electorali. La fel ca Blocul „ALTERNATIVA”, Blocul Patriotic a semnalat faptul că Ambasada Republicii Moldova în Irlanda a redistribuit conținut electoral în favoarea concurentului electoral PAS.

MO UJM constată că concurenții electorali sunt vigilenți față de potențialele derapaje concurențiale, dar și instituționale, contestațiile acestora accentuând în mare parte utilizarea resurselor administrative, interferența instituțiilor publice în procesul electoral și desfășurarea campaniei electorale în afara cadrului legal de transparență.

Din totalul celor 22 de contestații, 4 dintre contestații au fost respinse, 10 contestații au fost redistribuite după competență către Inspectoratul de Poliție/Inspectoratul General al Poliției (IGP), una a fost admisă, una a fost declarată inadmisibilă, una de competența instanței de judecată, iar rezultatul examinării la altele 5 nu a fost publicat la rubrica menționată.

Misiunea de observare constată respectarea de către CEC a termenelor procedurale prevăzute de Codul electoral, inclusiv în redirecționarea contestațiilor către autoritățile competente. De asemenea, se remarcă complexitatea tematicilor abordate în cadrul contestațiilor, precum și distribuția diversificată a competențelor de examinare, între autoritatea electorală, organele de constatare și instanța de judecată. Este salutabilă aplicarea de către autoritatea electorală a principiului comasării contestațiilor cu obiect identic sau conex, și faptul că, în anumite cazuri, autoritățile și/sau concurenții electorali vizați au transmis opinii, în termenele legale, contribuind astfel la clarificarea faptelor sesizate și la consolidarea transparenței procesului de soluționare a contestațiilor.

De asemenea, în perioada de referință, CEC a recepționat un număr de 13 sesizări², formulate de 9 formațiuni politice (Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM), PAS, Partidul „Democrația Acasă”, Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa (ALDE), Partidul „Moldova Mare”, Partidul Liga Orașelor și Comunelor (LOC), Blocul „Alternativa”, Partidul Noua Opțiune Istorică (NOI) și 2 persoane fizice. Tematica acestora este una diversificată și

² [Sesizări](#)

acoperă atât aspecte de ordin procedural-administrativ (executarea unor hotărâri judecătorești și reexaminarea cererilor de înregistrare), cât și chestiuni de ordin etic și legal (utilizarea resurselor administrative, ingerințe instituționale, campanie negativă, publicitate denigratoare, respectarea cadrului constituțional privind limba de stat și finanțarea ilegală a campaniilor electorale).

O parte dintre sesizări relevă disfuncționalități în comunicarea interinstituțională și în aplicarea deciziilor instanțelor de judecată, așa cum este cazul sesizărilor PLDM și al Partidului Politic „Moldova Mare”, care reclamă refuzul sau întârzierea CEC în a executa hotărâri judecătorești executorii. Alte sesizări se referă la potențiale ingerințe în activitatea concurenților electorali din partea organelor de ordine publică sau la presupusa pasivitate a autorității electorale în procesul de examinare și înregistrare a contestațiilor, semnalată de Blocul „Alternativa”. Mai mult, unele formațiuni (PAS, PDA și ALDE) semnalează atât acțiuni de denigrare, cât și riscuri sistemice privind finanțarea ilegală și lipsa de integritate a unor concurenți electorali.

MO UJM subliniază caracterul activ și diversificat al petiționărilor din partea concurenților electorali și în același timp constată că nu toate rezultatele examinării sesizărilor sunt publicate la rubrica menționată.

2. Activitatea organelor electorale

2.1 Modul de desfășurare și climatul intern al ședințelor CEC

În perioada de referință a raportului, Comisia s-a întrunit în cadrul a 14 ședințe publice. MO UJM a analizat modul de desfășurare a acestora și comunică următoarele constatări: climatul de comunicare între membrii CEC a fost constant tensionat. Subliniem că unul dintre membrii Comisiei și-a acuzat colegii de exercitarea de presiuni pentru a vota anumite proiecte de hotărâre, însă conducerea instituției nu a oferit nicio reacție publică la aceste declarații.

În această perioadă au fost, de asemenea, constate tentative de a desconsidera a participanților la procedura administrativă, ceea ce a generat, în unele cazuri, reacții agresive și impulsive din partea acestora față de membrii CEC. Au fost observate cazuri de întrerupere ale interlocutorilor, o atitudine superficială din partea unor membri în analiza materialelor contestației depuse de un concurent electoral, interpretări subiective ale normelor legale, precum și aplicarea unor standarde duble în examinarea cazurilor ce vizau oponenți ai partidului aflat la guvernare.

Spre deosebire de perioada precedentă de monitorizare, când MO UJM a remarcat o comunicare eficientă între CEC și candidații, precum și oferirea constantă de consultanță și îndrumări pentru asigurarea corectitudinii documentelor în perioada actuală s-a constatat o reticență a membrilor Comisiei de a oferi clarificări sau suport părților implicate. Această atitudine a fost justificată prin afirmația că CEC nu ar avea un rol de consultanță. În opinia MO UJM, pentru buna desfășurare a alegerilor și pentru evitarea apariției unor suspiciuni privind independența și imparțialitatea instituției, CEC ar fi trebuit să manifeste interes în asigurarea unei informări corecte a participanților la procesul electoral și în oferirea sprijinului necesar. Or, instituția se declară deschisă tuturor părților implicate în procesul electoral.

2.2 Înregistrarea candidaților

În perioada aferentă procedurii de desemnare a candidaților în alegeri, și-au anunțat intenția de a participa la scrutin în calitate de concurent electoral 46 de subiecți: 21 de persoane fizice care intenționau să candideze ca independenți, 21 de partide politice și 4 blocuri electorale.

Din cei 21 de pretendenți să candideze independent, 4 cereri de înregistrare au fost admise, 3 cereri au fost respinse, 13 persoane au renunțat la acest exercițiu - fie restituind listele de subscripție ridicate, fie fără a le restitui, iar o persoană nici nu a ridicat formularele listelor de subscripție după înregistrarea grupului de inițiativă.

Din cele 21 de cereri de înregistrare a partidelor politice în calitate de concurenți electorali, au fost admise 15 cereri, iar 6 au fost respinse. În cazul blocurilor electorale, toate cele 4 cereri au fost admise.

Din cele 21 de partide care au fost admise în cursa electorală, remarcăm situația a două formațiuni politice: Partidul politic „Moldova Mare” (PPMM) și partidul politic „Noua Opțiune Istorică” (PPNOI). În raportul nr. 3 al MO UJM, arătăm (pag. 19-20) că CEC a respins cererile celor două partide politice pornind de la excluderea a câte un candidat din listă, în rezultatul căreia s-a distorsionat proporția de reprezentare echilibrată a candidaților de ambele sexe. Hotărârile CEC au fost atacate la Curtea de Apel Centru care le-a dat câștig de cauză ambelor partide: anulând actele defavorabile emise de către Comisie și obligând-o să reexamineze cererile de înregistrare a candidaților depuse de cele două partide politice.

În particular, în cazul PPNOI, CEC a pus la îndoială eligibilitatea unui candidat de pe listă, pornind de la prevederile statutare ale partidului dat, potrivit cărora nu poate fi membru de partid o persoană care anterior a fost condamnată. În cazul altui candidat de pe lista partidului nominalizat, CEC a stabilit că ar exista suspiciuni că persoana dată ar fi avut anterior conexiuni cu un partid declarat neconstituțional și, prin urmare, l-a exclus din procedura de examinare a eligibilității candidaților. Iar în cazul celui de-al treilea candidat exclus din listă de către CEC, pe motiv că ar avea interdicții legale stabilite la art. 16 alin. (2) al Codului electoral, deși în cazul acestuia nu a fost emisă o sentință irevocabilă. În consecință, în rezultatul excluderii candidaților respectivi din listă de către organul electoral, s-a schimbat raportul dintre candidați, după criteriul de gen, astfel încât a fost refuzată înregistrarea tuturor celorlalți candidați de pe listă. Curtea de Apel Centru (CAC), examinând acțiunea PPNOI împotriva hotărârii CEC, a admis-o, anulând actul contestat și obligând organul administrativ să reexamineze cererea de înregistrare. CEC și-a exercitat calea de atac, depunând un recurs la Curtea Supremă de Justiție (CSJ). Instanța supremă a declarat recursul ca fiind inadmisibil, lăsând în vigoare hotărârea judecătorească. Analizând textul actului judecătoresc³, desprindem că instanța a constatat că organul electoral și-a exercitat puterea discreționară conferită prin lege în mod arbitrar, fără a respecta principiul transparenței decizionale în coroborare cu principiul proporționalității măsurilor întreprinse. În concret, potrivit instanței, CEC trebuia să indice expres circumstanțele stabilite în cadrul procedurii administrative și, totodată, să-i ofere partidului posibilitatea de a retrage persoanele care nu îndeplinesc condițiile de admisibilitate. În opinia instanței, în „condițiile în care autoritatea publică nu și-a onorat obligațiile cu privire la asigurarea transparenței și previzibilității, prin necomunicarea carențelor identificate, sancțiunea cu privire la neînregistrarea partidului politic în cadrul unui scrutin electoral este una extrem de gravă și disproporționată, în privința celorlalți candidați din listă nefiind identificate interdicții”. Conform constatărilor instanței, neclaritățile individuale în cazul a doi candidați, neelucidate pe deplin de Comisie și care în esență nu a oferit dreptul de a înlătura neconcordanțele ce au fost identificate, au condus la sancționarea și excluderea din cursa electorală

³ [Hotărârea CAC](#) din 29.08.2025

a întregului partid. Totodată, instanța a stabilit că „procedura de excludere/de includere din/în partid ține de autonomia organizațională a acestuia”, constatând în acest sens o ingerință a CEC în autonomia funcțională a partidului. Această observație critică a fost expusă și de MO UJM în raportul său nr. 3 (pag. 20). Asupra acestui aspect s-a expus și instanța supremă, în încheierea⁴ sa prin care a declarat ca inadmisibil recursul declarat de CEC. Astfel, instanța a subliniat că „prevederile statutului partidului politic sunt inaplicabile în situația în care au standarde mai ridicate” decât cele stabilite în lege, cu referire la cerințele de a fi membru și de a fi inclus în lista de candidați. În cazul de față, unica îngrădire a dreptului de a candida care poate fi aplicată este cea stabilită la art. 16 alin. (2) lit. c) din Codul electoral nr. 325/2022. Totodată, observăm că instanța care a judecat fondul (CAC) a reținut faptul că CEC a manifestat un tratament diferențiat față de PPNOI în raport cu alt concurent electoral, căruia, fiind în situație identică, i s-a comunicat despre necesitatea poziționării candidaților pe listă cu respectarea cotei minime de reprezentare de 40% pentru ambele sexe, oferindu-i posibilitatea repositionării candidaților pentru a corespunde rigorilor legii. În scopul executării hotărârii judecătorești, CEC a reexaminat dosarul de candidați ai PPNOI, în urma căreia a înregistrat⁵ lista de candidați desemnați de această formațiune politică, în număr de 55 de persoane. Lista de candidați a fost întocmită cu respectarea cotei minime de reprezentare de 40% pentru ambele sexe (minimum patru candidați de același gen la fiecare zece locuri): 45,5 % sau 25 femei și 54,5 % sau 30 bărbați. Toți candidații au calitatea de membru de partid.

În cazul PPMM, analogic cazului PPNOI, organul electoral a exclus din lista candidaților o persoană care nu corespundea restricției privind exercitarea dreptului de a fi ales stabilită la art. 16 alin (2) al Codului electoral, iar drept consecință a invalidat întreaga listă de candidați, deoarece aceasta nu ar fi corespuns criteriilor de poziționare echilibrată a ambelor genuri în proporție de cel puțin 40%. În cadrul examinării acțiunii judiciare, CAC a constatat⁶ că CEC a aplicat un tratament discriminator față de PPMM în raport cu alți concurenți electorali. În speță, instanța a obligat CEC să reexamineze dosarul administrativ și a subliniat că autoritatea publică pârâtă este obligată să notifice petentul asupra neconformității identificate, indicând în mod clar ce neconformități persistă și să-i ofere posibilitatea să le remedieze. Potrivit actului judecătoresc, CEC trebuie să aprecieze cert dacă deficiențele notificate au fost remediate, să respecte obligația de notificare în cazul constatării altor deficiențe, să verifice doar condițiile reale de eligibilitate și să evite aplicarea unor măsuri disproporționate. Instanța de judecată a mai subliniat că CEC „nu poate să adopte o soluție defavorabilă colectivă în privința întregii liste de candidați desemnați de PPMM, atâta timp cât eventualele neconformități invocate privesc doar anumite persoane, iar aceste neconformități nu au fost notificate reclamantului”. De asemenea, instanța de judecată a constatat că autoritatea electorală pârâtă nu a putut justifica acordarea unui tratament diferit față de concurentul electoral reclamant în raport cu tratamentul aplicat față de alți concurenți electorali, cărora le-a oferit posibilitatea de a-și ajusta lista de candidați pentru a corespunde rigorii privind proporția de reprezentare între femei și bărbați. Autoritatea electorală a depus o cerere de recurs împotriva hotărârii CAC. Inițial, CSJ a admis recursul și a casat hotărârea CAC. Însă, PPMM a depus o cerere de revizuire a deciziei. Cererea dată a fost admisă, iar dosarul a fost reexaminat. În urma

⁴ [Încheierea CSJ](#) din 2.09.2025

⁵ [Hotărârea CEC nr. 3918](#)

⁶ [Hotărârea CAC](#) din 26.08.2025

reexaminării, CSJ și-a schimbat verdictul - a declarat⁷ recursul depus de CEC ca fiind inadmisibil, menținând în vigoare hotărârea pronunțată de către CAC. În motivarea deciziei sale, instanța supremă subliniază obligația pozitivă a autorității publice de a colabora cu petentul în cadrul procedurii administrative, arătând printre altele, că „autoritatea electorală urma să clarifice aspectul legat de eligibilitatea candidatului identificat cu incompatibilitate, inclusiv prin oferirea posibilității de a remedia de către partid a listei de candidați (ceea ce nu se atestă la caz), deci, autoritatea electorală a procedat la o examinare incompletă a circumstanțelor relevante, omițând valorificarea deplină a competențelor legale”. În scopul executării hotărârii judecătorești, CEC a reexaminat cererea de înregistrare a concurentului electoral, înregistrând⁸ lista de candidați desemnați de PPMM, în număr de 69 de persoane. toate persoanele incluse în listă dețin calitatea de membru de partid, iar lista nu respectă cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe (minimum patru candidați de același gen la fiecare zece locuri): 40,6% sau 28 femei și 59,4% sau 41 bărbați, motiv pentru care CEC a stabilit o „rezervă de revocare, dacă lista de candidați nu va corespunde cerințelor prevăzute de art. 68 alin. (3), 111 alin. (5) și 112 din Codul electoral nr. 325/2022”. Ulterior, PPMM a înaintat un demers către CEC prin care a solicitat să fie operate un sir de modificări în lista candidaților înregistrați: excluderea din listă a 13 candidați și re poziționarea celorlalți candidați. La 10 septembrie, Comisia a aprobat⁹ modificările solicitate, în rezultatul cărora, în listă au rămas 56 de persoane, lista fiind expusă într-o nouă redacție. Lista definitivată respectă cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe (minimum patru candidați de același gen la fiecare zece locuri): 44,6% sau 25 femei și 55,4% sau 31 bărbați.

2.3 Acreditări, confirmări și autorizări emise de CEC

Confirmarea persoanelor autorizate să participe la procedurile electorale. În perioada de referință a raportului, CEC a acreditat, în total, 844 de observatori: 747 naționali, din partea Uniunii Juriștilor din Moldova, Asociației Promo-LEX și a Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova, și 97 internaționali, din partea a 15 entități din afara țării (*a se vedea Anexa nr. 1*). Pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din toamna anului 2025, au fost acreditați, în total, 2.168 de observatori din partea a 29 de subiecți cu drept de acreditare. Observatorii naționali constituie 92% dintre aceștia, 54% fiind acreditați din partea Asociației Promo-LEX, iar 44% - din partea Uniunii Juriștilor din Moldova, ambele organizații desfășurând misiuni naționale de observare a scrutinului. Reflectarea acestuia va fi asigurată de 53 de jurnaliști, acreditați de CEC și CECE, din partea a opt instituții media (*a se vedea Anexa nr. 1*).

De asemenea, Comisia a confirmat, în total, 74 de persoane de încredere din partea PN (72) și PRM (2), precum și un reprezentant în CEC din partea PSDE. MO UJM constată, în baza celor declarate de concurenții electorali în cadrul întrevederilor, lipsa unui interes față de instituția persoanei de încredere și a reprezentantului în organele electorale ierarhic inferioare. În timp ce unii au invocat lipsa resurselor umane și financiare, alții consideră că rolul acestora este limitat, iar modificările aduse cadrului legal au poziționat persoanele de încredere într-o zonă gri. MO UJM atrage atenția asupra unui caz de implicare în activități de agitație electorală în favoarea PAS a unor persoane neautorizate în acest sens de către CEC (cazul ministrului Alexei Buzu).

⁷ [Încheierea CSJ](#) din 04.09.2025

⁸ Hotărârea CEC nr. [3920](#)

⁹ Hotărârea CEC nr. [3948](#)

Suplimentar, CEC a autorizat chestionarea cetățenilor, inclusiv în ceea ce privește preferințele lor politice (2), precum și publicarea rezultatelor unuia dintre cele două sondaje. Acestea vor fi efectuate de către Î.M. „C.B.S.-RESEARCH” S.R.L. și Asociația Obștească Centrul de Analiză și Investigații în Sociologie, Politologie și Psihologie „CIVIS”, la comanda și cu finanțarea A.O. Comunitatea pentru advocacy și politici publice „WatchDog.MD” și a Asociației Obștești „Institutul pentru Politici și reforme Europene”.

Până la data de 12 septembrie 2025, zece companii sociologice și-au manifestat oficial interesul față de preferințele politice ale alegătorilor¹⁰. În continuare, evidențiem fenomenul de manipulare a cetățenilor prin intermediul sondajelor de opinie, inclusiv al celor neautorizate de Comisie. Considerăm că CEC trebuie să depună eforturi suplimentare pentru a asigura respectarea cadrului normativ privind efectuarea și publicarea rezultatelor chestionărilor referitoare la preferințele politice ale cetățenilor.

Aprobarea mesajelor de interes public. În perioada 2 - 11 septembrie, CEC a aprobat mai multe mesaje de interes public, realizate de: Comisia Electorală Centrală (CEC), S.R.L. „Independent Trust Media”¹¹, S.R.L. „Bright Communications”¹², A.O. „Promo-Lex”¹³, S.R.L. „Practic Media Group”¹⁴, S.R.L. „Paprika Media”¹⁵, A.O. „Comunitatea Plus”¹⁶, Inspectoratul General al Poliției (IGP)¹⁷, Ministerul Justiției (MJ)¹⁸, Oficiul Consiliului Europei¹⁹, I.P. Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral²⁰.

În ceea ce privește mesajul de interes public elaborat de MJ, atestăm faptul că acesta nu conține tematică electorală. În acest context, reiterăm poziția noastră exprimată în rapoartele anterioare ale MO UJM, în ceea ce privește atribuția exclusivă a CEC de a aproba mesaje de interes public din orice domeniu, în perioada electorală - este o funcție improprie CEC, iar norma legală din Legea nr. 62/2022, care îi conferă această atribuție, ar trebui clarificată.

În ceea ce privește mesajele de interes public elaborate de către S.R.L. „Independent Trust Media”, S.R.L. „Bright Communications”, S.R.L. „Practic Media Group”, S.R.L. „Paprika Media” observăm că aceste entități juridice nu pot avea calitatea de furnizor al mesajelor de interes public. În acest context, reiterăm observațiile arătate în raportul nr. 3 al MO UJM (pag. 12). Conform p. 105 al Regulamentului²¹ privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public (*Regulament HCEC 1155/2023*), furnizori ai mesajelor de interes public pot fi entitățile din sectorul public și organizațiile **necomerciale** înregistrate în

¹⁰ [Entitățile](#) care și-au manifestat oficial interesul față de preferințele politice ale alegătorilor.

¹¹ Hotărârile CEC nr. [3901](#), [3955](#)

¹² Hotărârea CEC nr. [3903](#)

¹³ Hotărârea CEC nr. [3928](#)

¹⁴ Hotărârea CEC nr. [3926](#)

¹⁵ Hotărârea CEC nr. [3961](#)

¹⁶ Hotărârea CEC nr. [3930](#)

¹⁷ Hotărârea CEC nr. [3927](#)

¹⁸ Hotărârea CEC nr. [3929](#)

¹⁹ Hotărârea CEC nr. [3957](#)

²⁰ Hotărârea CEC nr. [3958](#)

²¹ [Regulamentul](#) aprobat prin HCEC 1155/2023

Republica Moldova. Potrivit datelor deschise, cele 4 entități arătate supra sunt societăți comerciale, având ca formă de organizare - societate cu răspundere limitată.

În ceea ce privește mesajul de interes public elaborat de Oficiul Consiliului Europei la Chișinău, observăm că această entitate juridică, de asemenea, nu se încadrează în calitatea de furnizor de mesaje. Or, p. 106 al Regulamentului HCEC 1155/2023 citat supra, enumeră în mod expres și exhaustiv entitățile din sectorul public care pot furniza mesaje de interes public în context electoral, iar acestea sunt: Comisia Electorală Centrală, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral, Consiliul Electoral Central al Găgăuziei, Biroul Relații cu Diaspora, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Biroul politici de reintegrare și Biroul pentru integrare europeană. În aceeași ordine de idei, în lista entităților din sectorul public nu se regăsește în mod explicit IGP. Chiar dacă IGP este o instituție din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, totuși, potrivit p. 2-3 ale Regulamentului²² său de organizare, inspectoratul este autoritate administrativă, având statut de persoană juridică de drept public.

Cu referire la conținutul materialelor folosite în mesajele de interes public aprobate, vom remarca următoarele aspecte observate. Majoritatea materialelor promovează două tipuri de mesaj: 1) despre importanța participării la exercițiul electoral din 28 septembrie; 2) despre gravitatea și consecințele tranzacționării votului. În timp ce în unele mesaje de interes public sunt utilizate texte și narațiuni neutre, prezentate într-o manieră pur informativă, în altele putem observa o anumită ostentație, tendențiozitate și chiar un afront la adresa unei categorii de cetățeni. În legătură cu aceste constatări vom reține următoarele. Pornind de la prevederile art. 38 al Constituției, dreptul de vot se caracterizează prin 5 elemente esențiale: universalitatea, egalitatea, caracterul direct, secret și liber exprimat. Caracterul de *liber exprimat* al votului se referă la exercitarea dreptului de vot fără constrângeri, presiuni sau influențe nelegitime, permițând fiecărui alegător să-și exprime voința și opiniile personale într-un mod autonom, însemnând în definitiv 2 opțiuni voliționale: 1) opțiunea alegătorului de a decide liber și nesilit dacă participă sau nu la scrutin, iar, 2) în caz că participă - să aleagă liber și nesilit între candidații propuși. Insistența cu care se promovează necesitatea participării la vot în mesajele de interes public supuse analizei, denotă că aceasta constituie o formă de presiune asupra alegătorului cu scopul de a-l determina să ia parte la scrutin, chiar dacă cetățeanul fie nu participă în mod tradițional la alegeri (bunăoară, din rațiuni religioase), fie nu are o motivație personală de a participa la prezentele alegeri, pornind de la faptul, de exemplu, că partidul ori candidatul pe care îl simpatizează nu a fost admis de către autorități să participe în calitate de concurent electoral, sau în cazul în care alegătorul nu are încredere în nici unul din concurenții electorali.

Conform hotărârii CEC privind aprobarea mesajelor de interes public elaborate de IGP, scopul declarat al acestor materiale constă în combaterea coruperii alegătorilor la alegerile parlamentare din 28 septembrie. Materialele au fost realizate sub forma unor postere, pliant informativ și spot video. Analizând textele materialului tipărit, observăm că obiectul acestuia excede scopului declarat și se referă la *participarea la proteste, în schimbul unor sume de bani sau altor foloase necuvenite*.

²² [Regulamentul](#) IGP aprobat prin HG 547/2019

Conform hotărârii CEC privind aprobarea mesajului de interes public elaborat de către A.O. „Comunitatea Plus”, sub forma unui pliant informativ, scopul urmărit prin difuzarea acestuia fiind *informarea cetățenilor despre valorile promovate de Uniunea Europeană*. Din caseta tehnică a materialului cu pricina desprindem că acesta este realizat și distribuit de către „inițiativa „Moldova decide” în cadrul campaniei de informare privind alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025”. Conchidem, deci, că mesajul este realizat urmărind scopul declarat ca având conotații electorale, și anume, informarea alegătorilor despre drepturile și procedurile electorale. Însă, pornind de la genericul campaniei, textele și narațiunile conținute în materialul publicat (*„Cum v-ar plăcea să arate Moldova în Uniunea Europeană? Hai să o construim împreună! Campania de informare „Moldova merge în Uniunea Europeană” În Moldova europeană, părinții își cresc copiii în pace și siguranță; Împreună cu Uniunea Europeană, noi reparăm drumuri și construim poduri; Viitorul european al Moldovei înseamnă stabilitate și oportunități pentru copiii noștri; În Uniunea Europeană suntem egali în drepturi și tradițiile noastre sunt respectate; Uniunea Europeană este despre o viață demnă, unde persoanele sunt protejate și fiecare om contează; Suntem mai aproape ca niciodată de a fi membri ai Uniunii Europene; Află, Discută, Implică-te”*), constatăm că acesta constituie un material de publicitate politică/electorală. Or, după cum se poate observa, niciuna din aserțiunile postate nu se referă la exercițiul drepturilor electorale sau modul de participare la alegeri, ci se referă exclusiv la slogane politice vehiculate de anumiți actori electorali, în special de partidul de guvernământ. Precizăm că potrivit art. 13 alin. (4) lit. c) al Legii nr. 62/2022, mesajul de interes public nu poate conține informații care constituie publicitate politică.

Mesajul elaborat de S.R.L. „Practic Media Group” este ofensator în raport cu alegătorii care nu intenționează să participe la votare ori care nu s-au decis în privința opțiunilor electorale. Astfel, expresia „numai porcul se mulțumește cu ce i se pune în treacă, dar omul - omul alege” folosită în spotul video promovat este de-a dreptul un afront la adresa alegătorului absenteeist ori indecis și constituie o faptă reprobabilă a autorilor și realizatorilor spotului dat. Menționăm că potrivit prevederilor art. 13 alin. (4) lit. f), h) al Legii²³ cu privire la publicitate, mesajele de interes public nu pot conține informații care aduc *atingere demnității persoanei*, precum și informații care îi fac pe cei care nu sunt de acord cu mesajul conținut în el să se simtă *vinovați sau datori*.

MO UJM constată caracterul îndoielnic al mesajului²⁴ de interes public elaborat de A.O. „Media Alternativă” intitulat „Nu-ți vinde votul! Alege liber”: Spot electoral cu Vania Băț contra corupției electorale”, iar conținutul acestuia - sinistru și dezgustător. În spotul video cu pricina, autorii fac o asociere trivială între alegătorilor cu păsările domestice. Ba mai mult, personificarea găinii cu nume propriu, cum ar fi Raia, precum și utilizarea expresiilor „unde-i ghinișorul, acolo-i și ea”, „mâncați, mâncați ghinișor”, urmată de scena intuită de sacrificarea acelei găini, însoțită de comentariul protagonistului spotului: „găina sătulă - face zeama mai bună” și un epilog: „grăunțele electorale te bagă în oală”, ne fac să credem că în acest spot este vizată o categorie de cetățeni, despre care anterior s-a vehiculat că ar constitui o rețea, afiliată unui partid politic declarat neconstituțional și care ar fi comis acte de corupere a alegătorilor. Cu toate că spotul dat se pretinde a fi unul sarcastic, în opinia noastră, este unul abominabil, iar în ansamblul său, acest material video nu întrunește elementele definitorii ale obiectului și scopului unui mesaj de interes public în domeniul electoral stabilite la p. 103 al Regulamentului HCEC 1155/2023: „promovarea valorilor

²³ [Lege nr. 62/2022](#)

²⁴ [Mesajul AO Media Alternativă](#)

democratice, a democrației participative, informarea cetățenilor cu privire la alegeri și/sau referendumuri în perioadele electorale, în conformitate cu legislația electorală, precum și cu privire la modul de exercitare de către cetățeni a drepturilor politice și electorale”. Amintim că potrivit art. 13 alin. (4) lit. h) al Legii nr. 62/2022, mesajul de interes public nu poate folosi informații care conțin fapte șocante. Remarcăm, totodată, că, deși în calitate de furnizor al mesajului este o asociație obștească, totuși, observăm că aceasta mai deține și calitatea de furnizor al serviciilor media audiovizuale, deținător al licenței de emisie pentru postul de televiziune „TV 8”, având ca activitate de bază - difuzarea programelor de televiziune. Or, conform p. 107 subp.3) al Regulamentului HCEC 1155/2023, subliniem - „pot fi furnizori de mesaje de interes public *organizațiile necomerciale care sunt preocupate de promovarea și apărarea drepturilor omului, a democrației participative, educația civică, observarea scrutinelor*”.

Analizând textele hotărârilor CEC prin care au fost aprobate mesajele de interes public elaborate de asociațiile obștești, observăm că în ele nu se regăsesc referințe la faptul că au fost verificate statutele organizațiilor respective pentru a se stabili dacă acestea întrunesc condiția p. 107 subp.3) al Regulamentului HCEC 1155/2023.

2.4 Activitatea consiliilor electorale de circumscripție electorală

În perioada de referință a raportului, observatorii MO UJM au efectuat 125 de vizite la consiliile electorale de circumscripție. Potrivit acestora, în 99% dintre cazuri, membrii organelor electorale s-au arătat deschiși față de observatori. Doar în 1% dintre vizite, funcționarii electorali au manifestat o anumită rezervă, posibil din cauza că aceasta este prima misiune de observare a alegerilor desfășurată de Uniunea Juriștilor din Moldova. În majoritatea cazurilor, observatorii au primit răspunsuri la toate întrebările adresate și au avut acces la toate materialele electorale. Doar într-un singur caz, funcționarul electoral prezent nu a putut oferi informațiile solicitate, motivând că acestea se aflau la președintele consiliului. Potrivit observatorilor, consiliile sunt dotate corespunzător pentru organizarea și desfășurarea activității electorale.

MO UJM constată că cel puțin cinci consilii electorale (nr. 8 Cantemir, nr. 12 Criuleni, nr. 15 Dubăsari, nr. 23 Nisporeni, nr. 25 Orhei) nu au comunicat publicului hotărârile adoptate, prin afișarea acestora la sediu în termen de maximum 24 de ore de la adoptare, contrar prevederilor Regulamentului de activitate al consiliului electoral de circumscripție în perioada electorală.

Constituirea birourilor electorale ale secțiilor de votare a fost realizată în conformitate cu termenele stabilite în Programul calendaristic. Astfel, CEC și CECE au constituit, în total, 2.274 de birouri electorale ale secțiilor de votare (BESV). Pentru scrutinul parlamentar din toamna anului 2025 a fost deschis cel mai mare număr de birouri electorale comparativ cu scrutinele naționale organizate în perioada 2016 – 2025²⁵. MO UJM a consultat toate hotărârile organelor electorale cu privire la constituirea BESV și constată următoarele:

1. La momentul analizei hotărârilor, în calitate de funcționari electorali în cadrul BESV au fost confirmați 18.731 de cetățeni ai Republicii Moldova.
2. Deși constituite dintr-un număr impar de membri, cel puțin 5 și cel mult 11 persoane (15 persoane pentru BESV din străinătate), componența nominală a unor birouri electorale este incompletă.

²⁵ Alegeri prezidențiale 2016 – 2.111; 2020 – 2.143; 2024 – 2.219
Alegeri parlamentare 2019 – 2.141; 2021 – 2.150; 2025 – 2.274

3. Cel puțin 27 de CECE (73%) au operat ulterior modificări în componența nominală a birourilor.
4. Cele mai multe birouri electorale au fost constituite în componența numerică de 7 membri (730 BESV-32%) și 9 membri (664 BESV-29%), urmate de cele în componența numerică de: 11 membri (516 BESV-22%), 5 membri (245 BESV-11%), 13 membri (61 BESV- 3%) și 15 membri (58 BESV-3%). Birourile electorale cu o componență numerică de 13 și 15 membri sunt exclusiv cele constituite în afara țării.
5. Niciunul dintre partidele politice care dețin dreptul de a desemna câte un membru în componența fiecărui BESV nu a utilizat pe deplin acest drept. Astfel, ponderea generală de desemnare a membrilor în birourile electorale constituite este următoare: PAS – 2.182 membri (96%), PSRM – 1.890 membri (83%), PCRM – 978 membri (42%).
6. În patru circumscripții electorale (Cantemir, Hâncești, Ialoveni și Telenești), PCRM nu a desemnat niciun membru în componența birourilor electorale ale secțiilor de votare. În ceea ce privește birourile electorale constituite pentru localitățile din stânga Nistrului (12) și cele constituite pentru cetățenii Republicii Moldova aflați în Israel și Ucraina (câte două în fiecare stat), al căror număr a fost contestat de BEPSIVM²⁶, menționăm că, din totalul celor 16 BESV, PCRM a desemnat un singur membru, într-un birou constituit pentru localitățile din stânga Nistrului. Raportat la același număr de 16 BESV, PSRM, parte a blocului BEPSIVM, a desemnat 11 membri în birourile electorale constituite pentru localitățile din stânga Nistrului.
7. În ceea ce privește birourile electorale constituite în străinătate (301), ponderea desemnării membrilor este următoarea: PAS – 268 de membri (89%), PSRM – 88 membri (29%), PCRM – 15 membri (5%). Menționăm că cel puțin 43 de persoane propuse de partidele politice pentru desemnare nu au fost confirmate în organul electoral, din cauza lipsei certificării obligatorii. Ministerul Afacerilor Externe (MAE), în calitate de subiect cu drept de desemnare a membrilor, trebuia să propună câte doi membri care exercită din oficiu funcția de președinte și de secretar al BESV. În cazul în care, după prezentarea candidaturilor de către toți subiecții cu acest drept, numărul acestora nu este suficient sau componența biroului constituie un număr par, candidaturile sunt înaintate de către consiliul electoral de circumscripție, la propunerea MAE. Potrivit hotărârii nr. 12 a CECE nr. 38, constatăm că pe lângă cei 602 membri ($301 \times 2 = 602$), Ministerul a reușit să suplinească și toate locurile rămase vacante. Astfel, în total, din partea instituției au fost desemnați și confirmați 2.716 funcționari electorali. Această cifră este considerată îngrijorătoare de către MO UJM, în condițiile în care subiectul cu drept de desemnare, în acest caz MAE, a cărui structură numără puțin peste 200 de angajați, nu are capacitatea de a acoperi nici măcar numărul minim de doi membri ($301 \times 2 = 602$) în fiecare birou electoral. Prin urmare, se poate deduce că MAE a apelat la recrutarea de membri din alte surse, cum ar fi asociațiile de moldoveni din diaspora. În consecință, în funcții-cheie precum președinte și secretar al biroului electoral, responsabili de recepționarea și păstrarea listelor electorale, de asigurarea integrității acestora și accesul la datele din liste, de integritatea buletinelor de vot și a altor documente electorale, a ștampilelor electorale și a echipamentului – sunt numite persoane din afara misiunilor diplomatice, fără o relație juridică formală cu MAE, care să genereze anumite obligațiile. Astfel, dacă angajații misiunilor diplomatice se află sub autoritate ierarhică și disciplinară clară, au obligația de a fi imparțiali, de a respecta confidențialitatea și de a răspunde pentru

²⁶ [Raportul interimar nr. 3](#) al Misiunii Uniunii Juriștilor din Moldova de Observare a Alegerilor Parlamentare din 28.09.2025, p. 2.

buna organizare a procesului electoral, în cazul persoanelor externe nu există aceleași garanții. Lipsa raporturilor de muncă reglementate duce la absența responsabilității instituționale directe, iar această situație poate favoriza riscul de afiliere politică sau partizanat și ridică semne de întrebare cu privire la securitatea și corectitudinea alegerilor desfășurate în străinătate.

8. Birourile electorale ale secțiilor de votare constituite în țară trebuie să aibă în componența sa trei membri desemnați de către consiliul local. Analizând hotărârile de constituire a BESV, constatăm că, raportat la fiecare circumscripție electorală, autoritățile publice locale (APL) au făcut uz de dreptul de desemnare în proporție de 70%²⁷. În cazul în care partidele politice nu prezintă candidaturile lor, numărul necesar de candidaturi este completat de către consiliul local. Astfel, raportat la numărul total de funcționari electorali desemnați din partea APL, constatăm că, deși într-o proporție relativ mică (379 de membri), autoritățile locale au completat, la necesitate, componența organelor electorale. Dacă, după prezentarea candidaturilor de către toți subiecții cu acest drept, numărul membrilor este insuficient, locurile rămase sunt completate de organul electoral din rândul persoanelor incluse în Registrul funcționarilor electorali (RFE). Astfel, constatăm că, din RFE, au fost confirmate în calitate de funcționari electorali cel puțin 4.661 persoane.

Confirmarea/acreditarea persoane autorizate să asiste la operațiunile electorale. În perioada de referință a raportului, la nivelul CECE, au fost confirmate/acreditate, în total, 478 de persoane: 459 de reprezentanți ai blocului „ALTERNATIVA” (336) și ai PN (123), în birourile electorale ale secțiilor de votare constituite în străinătate și în circumscripția electorală municipală Chișinău, precum și 17 jurnaliști și doi observatori. De asemenea, a fost refuzată acreditarea unei persoane, din cauza lipsei documentelor prevăzute de cadrul legal. Constatăm că niciunul dintre cei 23 de concurenți electorali nu a beneficiat de dreptul de a înregistra un reprezentant în organul electoral ierarhic inferior, fapt confirmat de aceștia în cadrul întrevederilor cu MO UJM.

2.5 Activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare

În perioada 5-12 septembrie 2025, observatorii MO UJM au efectuat 125 de vizite la 99 de birouri electorale. Potrivit datelor raportate, în 99% dintre cazuri, membrii birourilor electorale s-au arătat deschiși față de observatori. Doar în 1% dintre vizite, funcționarii electorali au manifestat o anumită rezervă, ca în cazul CECE, posibil din cauza că aceasta este prima misiune de observare a alegerilor desfășurată de Uniunea Juriștilor din Moldova. Observatorii au primit răspunsuri la toate întrebările adresate, însă au avut acces la materialele electorale doar în 98% dintre cazuri, acestea fiind păstrate de președintele biroului.

MO UJM constată că, dintre cele 99 birouri vizitate, 23 nu au comunicat publicului hotărârile adoptate, iar 61 BESV nu au afișat la sediu lista integrală a candidaților înregistrați, contrar prevederilor Regulamentului de activitate al biroului electoral al secției de votare.

Cazuri de implicare a funcționarilor electorali în activități de campanie electorală. MO UJM atrage atenția funcționarilor electorali și conducerii organelor electorale de toate nivelurile asupra practicii de implicare a funcționarilor electorali în activități de agitație electorală. Astfel, membră a BESV 14/4, a fost observată la întâlnirea cu cetățenii desfășurată de ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexei Buzu, purtând un tricou cu inscripția „PAS”. Conform hotărârii CECE

²⁷ Pentru 25 dintre cele 36 de circumscripții electorale, autoritățile publice locale au desemnat câte 3 membri în toate birourile electorale constituite.

Drochia, funcționarul electoral a fost atenționat cu privire la respectarea strictă a art. 42, Cod electoral.

Subliniem că, în exercitarea atribuțiilor sale, funcționarul electoral nu are dreptul să desfășoare nicio altă activitate în calitate de subiect implicat în procesul electoral, nu poate face declarații sau agitație în favoarea ori în defavoarea concurenților electorali și, nu poate sprijini financiar sau prin orice alte modalități, direct sau indirect, niciun concurent electoral. Considerăm că, prin exprimarea consimțământului și a angajamentului de a exercita funcția de funcționar electoral, acesta trebuie să manifeste un grad înalt de corectitudine, imparțialitate și profesionalism.

3. Desfășurarea campaniei electorale

MO UJM reiterează că, contrar prevederilor Codului electoral conform cărora campania electorală începe la data înregistrării concurentului electoral, dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua votării, majoritatea concurenților electorali înscriși în cursă au început campania electorală înainte de termenul stabilit (29 august 2025).

În vederea unei aprecieri obiective a modului de desfășurare a campaniei electorale, pe lângă informațiile colectate din teritoriu și din mediul online, raportate de observatorii pe termen lung detașați în fiecare circumscripție electorală din țară, MO UJM a avut întrevederi și a colectat punctul de vedere a 10 dintre cei 23 de concurenți electorali²⁸.

Sistematizând informațiile colectate, MO UJM constată caracterul agresiv al campaniei electorale, marcat de dezinformare, manipulare, ură, exploatarea fricilor, intimidări, abuzuri, presiuni și atacuri la persoană²⁹. Deși scopul campaniei este de a determina alegătorii să-și exprime votul în favoarea unuia dintre concurenții electorali, în primele două săptămâni aceasta s-a axat mai puțin pe prezentarea rezultatelor și a restanțelor, precum și pe dezbaterea ideilor și programelor electorale. Asistăm, în schimb, la tentative de blamare și de divizare a alegătorilor în categorii opuse: „ești cu mine” sau „ești împotriva mea”, „buni” și „răi”, „pro-europeni” și „pro-ruși”.

Un caz ieșit din comun este mesajul de mobilizare transmis de ministrul Alexei Buzu în cadrul unei întâlniri cu alegătorii din satul Pelenia (r. Drochia), și anume: *pe 28 septembrie 2025 vom vedea cine suntem „popor” sau „bădle”*³⁰. MO UJM condamnă vehement lipsa de respect a exponenților puterii și acțiunile de umilire a cetățenilor Republicii Moldova, subliniind că participarea la alegeri este liberă și benevolă. Nimeni nu are dreptul să exercite presiuni asupra alegătorului cu scopul de a-l constrânge să participe sau să nu participe la alegeri. Votul trebuie să fie universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

În legătură cu același subiect, menționăm că mesajul ministrului a provocat un val de reacții negative din partea mai multor concurenți electorali³¹, iar Avocatul Poporului a lansat un apel către aceștia și reprezentanții lor să evite limbajul instigator la ură și discriminare în campania pentru alegerile parlamentare. Potrivit Ombudsmanului, viitorii deputați și viitoarele deputate trebuie să

²⁸ Partidele politice: Acțiune și Solidaritate, Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa, Liga Orașelor și Comunelor, Alianța „Moldovenii”, Partidul Nostru; candidații independenți: Andrei Năstase, Olesea Stamate și Victoria Sanduța; blocurile electorale: Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei și „Alternativa”.

²⁹ [Partidul Democrația Acasă](#), [Partidul Nostru](#), [Alianța Liberalilor Democraților pentru Europa](#), [Blocul Împreună](#).

³⁰ [Mesajul](#) ministrului Alexei Buzu.

³¹ [Tatiana Crețu](#), [Olesea Stamate](#), [Victoria Sanduța](#), [Andrei Năstase](#), [Partidul Național Moldovenesc](#), [Coalitia pentru Unitate și Bunăstare](#), [Partidul Nostru](#), [Partidul Democrația Acasă](#), [Partidul Social Democrat European](#), [Blocul Alternativa](#), [Blocul Împreună](#), [Uniunea Creștin-Socială din Moldova](#).

fie exemple de integritate și de respect față de standardele internaționale privind drepturile omului³².

Atât observatorii MO UJM, cât și unii concurenți electorali au raportat comportamente agresive, violente și utilizarea limbajului de ură de către susținători ai PAS, atât în cadrul propriilor activități de campanie³³, cât și în timpul întâlnirilor altor concurenți electorali cu alegătorii sau al dezbaterilor electorale desfășurate în teritoriu. Bunăoară, MO UJM a fost sesizată de un concurent electoral că, la dezbaterile electorale organizate de Centrul „Contact” în localitatea Răzeni (r. Ialoveni), a fost asigurată prezența organizată a susținătorilor PAS, care bruiau, prin zgomot, mesajele celorlalți concurenți electorali. De asemenea, misiunii i-au fost prezentate unele întrebări pregătite în avans cetățenilor care au asistat la acest exercițiu. Menționez că majoritatea concurenților electorali au declarat că, în măsura posibilităților, vor da curs invitațiilor la dezbaterile electorale, totuși, pentru ei prioritar rămân întâlnirile directe cu alegătorii. Menționez că, potrivit datelor raportate de observatori, întâlnirile cu alegătorii constituie doar 39% (199) din cele cel puțin 513 activități de campanie desfășurate de concurenți în perioada monitorizată. Cele mai multe activități, 55% (280), au fost acțiuni de distribuire a materialelor electorale, iar 6% (34) au constat în alte tipuri de activități, precum dezbateri, lansări în campanie sau discuții la corturi. În ordine descrescătoare, cele mai multe activități de campanie observate fost desfășurate de PAS, BEPSCIVM, blocul „ALTERNATIVA”, PN și PRM. Secvențe ale confruntării politice dintre reprezentanții și susținătorii partidelor „Sanșă” și „Acțiune și Solidaritate” din satul Peresecina³⁴.

Implicarea persoanelor neautorizate în activități de agitație electorală. Conform art. 70 din Codul electoral, dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare, revine următoarelor categorii: cetățenii Republicii Moldova, partidele politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților. MO UJM atrage atenția asupra unui caz de implicare, nestingerită, în activități de agitație electorală a unei persoane neautorizate, contrar prevederii menționate *supra*. Mai exact, este vorba despre desfășurarea, de către ministrul muncii și protecției sociale, a unor întâlniri cu alegătorii și distribuirea de materiale de agitație electorală în mai multe localități. Deși, potrivit informațiilor publice, în vederea implicării în campania electorală, ministrul și-a luat concediu din cont propriu pentru 8 zile calendaristice (4, 9, 11, 15, 16, 22, 23 și 25 septembrie), MO UJM subliniază că, pe data de 7 septembrie, Alexei Buzu desfășura activități de agitație electorală în favoarea PAS, în or. Orhei. În lumina celor expuse, constatăm că partidul PAS, în calitate de concurent electoral, nu respectă în totalitate obligațiile care îi revin în perioada campaniei electorale, conform Codului electoral. Or, Alexei Buzu nu figurează ca și candidat pe lista PAS, iar partidul nu a confirmat la CEC sau la CECE nicio persoană de încredere care să fie autorizată să supună public programul electoral concurentului, să organizeze întâlniri cu alegătorii sau să distribuie materiale de agitație electorală.

De asemenea, MO UJM a constatat cel puțin două cazuri de implicare în campania electorală a reprezentanților Guvernului în teritoriu, mai exact ai oficiilor teritoriale Comrat și Șoldănești ale Cancelariei de Stat. În ambele situații, reprezentanții Cancelariei de Stat au exercitat presiuni fie asupra alegătorilor, fie asupra unui concurent electoral, în cadrul întâlnirilor acestuia cu cetățenii.

³² [Declarațiile](#) lui Cezar Panico.

³³ [Altercații](#) între agitatorii PAS și locatarii unui bloc de locuințe.

³⁴ [Confruntarea politică](#) dintre reprezentanții și susținătorii partidelor „Sanșă” și „Acțiune și Solidaritate”.

MO UJM subliniază că, într-o societate democratică, protejarea dreptului cetățenilor de a alege și de a fi aleși, drept garantat de Constituție, trebuie să reprezinte o prioritate pentru instituțiile statului. Cazurile de implicare a persoanelor neautorizate în activități de agitație electorală trebuie sancționate conform legii.

Implicarea instituțiilor mass-media în acțiuni de campanie și promovare a unui anumit concurent electoral. Alegerile parlamentare din septembrie 2025 sunt reflectate de către 33 de servicii media³⁵ care, prin depunerea declarației la Consiliul Audiovizualului, s-au angajat să reflecte scrutinul respectând principiile echității, echilibrului și imparțialității. Astfel, instituțiile mass-media aveau obligația să adoptă un tratament egal și onest față de toți concurenții, fără părtinire, să distribuie egal timpul de emisie/spațiul de ziar între concurenți și abordeze în aceeași manieră participanții la procesul electoral, să trateze toți concurenții fără prejudecăți, părtinire sau favoritism³⁶. Contrar acestor prevederi, MO UJM a constatat că unele instituții mass-media fac campanie electorală în favoarea partidului aflat la guvernare³⁷ și nu reflectă în mod corect și echidistant pozițiile și activitatea celorlalți concurenți electorali. Mai mult, unii concurenți au declarat că accesul lor la instituțiile mass-media este limitat, variind de la moderat la redus. La același subiect, menționăm și conversația Grupului de comunicare PoIE..³⁸, accesibilă în spațiul public, despre modul în care discursul președintei Maia Sandu ar trebui perceput și reflectat de către sursele media. Astfel de mesaje evidențiază modul în care unele instituții mass-media reflectă, în mod concertat, anumite poziții oficiale.

Cazuri de implicare a instituțiilor de forță în campania electorală (percheziții, intimidări, incriminări). Prima săptămână de campanie electorală a fost marcată de un șir de descinderi și percheziții efectuate de către oamenii legii în mai multe localități din țară. Din mai multe informații din spațiul public, inclusiv din comunicatele de presă oferite de organele de anchetă, reținem că aceste măsuri au avut loc într-o cauză penală pornită pe faptul finanțării ilegale a partidelor politice și campaniilor electorale, coruperea alegătorilor și spălare de bani, fiind vizată o formațiune politică înscrisă în cursa electorală. Pornind de la faptul că ancheta desfășurată este însoțită de comunicate de presă, care generează știri din categoria de breaking news, însoțite de imagini video în care apar oamenii legii mascați și înarmați, care descind la fața locului, precum și fragmente de înregistrări audio obținute din operațiunile de filaj, putem conchide că acțiunile date depășesc scopul anchetei propriu-zise. Partidul vizat susține că este victimă a unor răfuieli ale guvernării și o acuză de presiuni și abuzuri, iar scopul urmărit ar fi discreditarea formațiunii politice respective în fața alegătorilor. Având în vedere că acțiunile date se desfășoară în plin procesul electoral, admitem ipoteza că ele pot avea repercusiuni asupra opțiunilor alegătorilor, întrucât climatul electoral în ansamblul său este afectat.

Potrivit ministrului afacerilor interne, în perioada electorală, poliția a desfășurat circa 200 de percheziții și a inițiat mai multe procese penale ce vizează corupția legată de întruniri publice. Daniella Misail-Nichitin a declarat că acțiunile coordonate din umbră au un scop politic direct, fiind orchestrate de politicianul fugar Ilan Șor. „Miza este de a destabiliza situația. Miza este de a folosi toate resursele posibile, inclusiv persoane interpuse astfel încât să poată fi schimbat vectorul proeuropean pe unul pro-rus în următorul Parlament”³⁹. Oficiala a mai adăugat că instituțiile

³⁵ [Anexa nr. 1. Raportul intermediar nr. 2](#) al Misiunii Uniunii Juriștilor din Moldova de Observare a Alegerilor Parlamentare din 28 septembrie 2025.

³⁶ [Regulamentul](#) privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media.

³⁷ [Alerta Victoriei Sanduța](#), [Deschide.MD](#) folosește în postările sale pe Facebook hashtag-ul „încăunpas în UE”.

³⁸ [Republica Unirii](#).

³⁹ [200 de percheziții](#)

statului nu se limitează doar la aplicarea de sancțiuni, ci pun accent și pe prevenire. Declarațiile politice ale ministrei de interne confirmă ipoteza că anchetele în desfășurare, într-un număr masiv pentru perioada electorală, urmăresc și un scop de transmitere a unor mesaje de avertisment alegătorilor și, prin urmare, acestea sunt în măsură să inducă o anumită stare de frică ori intimidare.

Partidul „Democrația Acasă” a denunțat un caz de abuz al poliției⁴⁰ în raport cu candidații săi care au fost intimidați și umiliți. Autocarul în care se aflau candidații și susținătorii partidului a fost oprit în trafic iar șoferului i-a fost interzisă deplasarea în continuare, fiind ridicate plăcuțele de înmatriculare. Indiferent de motivele formale care au stat la baza acțiunilor agenților de patrulare, considerăm că acest caz în măsură afectează negativ climatul electoral și activitatea competițională a concurentului electoral.

Un caz scandalos a fost înregistrat în Găgăuzia. Reprezentantul Cancelariei de Stat în Comrat, Serghei Cernev, îndeamnă cetățenii din Găgăuzia "să nu meargă la alegerile parlamentare" pentru a nu fi acuzați de vânzarea votului. Potrivit funcționarului, ar urma o amnistiere pentru cei care au primit anterior amenzi usturătoare pentru presupusă "vânzare a votului", iar dacă cetățenii din Găgăuzia vor vota la parlamentare "nu vor mai putea demonstra că nu și-au vândut votul"⁴¹. Aceste declarații sunt într-o disonanță totală cu eforturile întreprinse de autoritățile centrale menite să ridice gradul de participare la scrutin. MO UJM consideră că îndemnarea alegătorilor de a se abține de la votare, pentru a scăpa de suspiciunile de corupție electorală, constituie o formă de presiune exercitată asupra lor. Astfel de acțiuni, mai ales ale autorităților publice, sunt în măsură să afecteze grav caracterul de liber exercitat al votului.

Cazuri de ingerință externă. MO UJM constată că, deși ingerința externă reprezintă un risc asociat scrutinului din toamnă, anumiți oficiali europeni efectuează, în plină campanie electorală, vizite de lucru în Republica Moldova. Astfel, în perioada 3-5 septembrie 2025, comisara europeană pentru extindere, Marta Kos, a efectuat o vizită la Chișinău, care, potrivit comunicatului Delegației Uniunii Europene la Chișinău, reafirmă sprijinul Uniunii Europene (UE) pentru Republica Moldova și aduce mai aproape viitorul european al țării.

Informațiile disponibile în spațiul public arată că oficialul s-a întâlnit cu reprezentanți ai guvernării, jurnaliști și influenceri, investitori și antreprenori, reprezentanți ai mass-mediei, precum și cu lideri religioși. Constatăm că, deși comisara s-a pronunțat asupra celui mai bun răspuns la interferențele Rusiei, și anume: victoria forțelor pro-europene la alegerile parlamentare, aceasta nu s-a întâlnit cu niciun concurent electoral care se declară pro-european și susține parcursul european al Republicii Moldova, respectiv integrarea acesteia în Uniunea Europeană. Subliniem, totodată, că prin rezoluția adoptată la 10 septembrie 2025, Parlamentul European și-a reafirmat sprijinul ferm pentru parcursul european al Republicii Moldova. Prin urmare, deducem că acest sprijin vizează orice forță politică pro-europeană care va obține victoria în alegerile parlamentare, și nu este condiționat exclusiv de un succes electoral al PAS. De asemenea, a susținut o conferință de presă⁴², a oferit interviuri și a transmis mesaje care pot fi ușor interpretate ca publicitate electorală directă în favoarea partidului de la guvernare. Printre acestea menționăm: *„felicita Republica Moldova pentru progresele rapide pe drumul spre aderarea la Uniunea Europeană; reformele și investițiile realizate astăzi reprezintă rădăcinile unui viitor prosper, stabil și european pentru țară; UE susține ferm integrarea Moldovei în familia*

⁴⁰ [Autocarul lăsat fără plăcuțe](#)

⁴¹ [Scandal în Găgăuzia](#)

⁴² [Conferința](#) viceprim-ministrei Cristina Gherasimov și comisara europeană pentru extindere, Marta Kos.

europenă; finalizarea negocierilor de aderare la UE până în 2028 este posibilă dacă moldovenii vor alege un Parlament de încredere”.

Mai mult decât atât, subliniem că afirmația privind posibilitatea finalizării negocierilor de aderare la UE până în 2028, precum și domeniile acoperite de Planul de creștere în valoare de 1,9 miliarde de euro, menționate de comisara europeană pentru extindere în cadrul conferinței de presă – drumuri, cale ferată, sisteme de canalizare, furnizare de apă potabilă – corespund în totalitate obiectivelor asumate de PAS pentru următorii patru ani⁴³.

În opinia MO UJM, din moment ce autoritățile au declarat că s-au mobilizat mai bine decât la scrutinele anterioare pentru a preveni ingerințele străine, iar vizita comisarei europene a fost cunoscută și coordonată din timp, prezența acesteia la Chișinău nu poate fi interpretată decât ca o acțiune cu efect electoral favorabil PAS-ului. Considerăm că, pentru a nu compromite credibilitatea eforturilor de combatere a ingerințelor externe, o decizie potrivită ar fi fost amânarea vizitei pentru o dată ulterioară zilei de 28 septembrie 2025.

Utilizarea imaginii unor oficiali străini a fost constatată în cazul Ligii Orașelor și Comunelor (LOC). Mai exact, este vorba despre mediatizarea întrevederii dintre liderii LOC și congresmanul american Mike Lawler. În opinia MO UJM, chiar dacă reprezentanții LOC nu au promovat această vizită pe paginile de pe rețelele de socializare, postarea disponibilă online constituie o formă de publicitate electorală pentru concurentul electoral.

Cazuri de utilizare a resurselor administrative. La 27 august, ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexei Buzu, anunța că nu își va suspenda activitatea de membru al Guvernului pe durata campaniei electorale, însă, preciza acesta, nu va folosi resursele administrative subliniind că își asumă să respecte regulile și să nu implice instituția pe care o conduce în activitățile electorale.⁴⁴ Ulterior, la 2 septembrie, ministrul Buzu participase la un „eveniment de donare a unui microbuz copiilor din satul Talmaza, raionul Ștefan Vodă”. Potrivit unui comunicat de presă⁴⁵ al Ministerului Muncii și Protecției Sociale, „ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexei Buzu, a participat la evenimentul de donație a unui microbuz pentru copiii din satul Talmaza, raionul Ștefan Vodă, care a fost oferit de Guvernul Republicii Moldova și va contribui la transportul în siguranță a aproximativ 100 de copii către grădinițe”. Deși Alexei Buzu nu este candidat pe lista PAS, observăm că acesta acționează în favoarea și beneficiul concurentului electoral respectiv, utilizând resursele materiale ale instituției pe care o conduce.

Un alt caz de utilizare a bunurilor publice în scop electoral a fost atestat în satul Boldurești, raionul Nisporeni, unde pe clădirea recent renovată a fost instalată o placă cu inscripția „Renovat pe banii Guvernului”⁴⁶. Partidul PAS confirmă⁴⁷ pe pagina sa web atribuirea meritului său ca partid de guvernământ, însușindu-și astfel în scop electoral realizările autorităților publice. În aceeași manieră, reieșind din postările pe pagina⁴⁸ de campanie a partidului PAS, observăm că acest concurent își atribuie toate proiectele de infrastructură realizate de autoritățile publice locale, prin diferite programe, inclusiv cu sprijin financiar extern. Putem observa, totodată, că unele din aceste

⁴³ [Declarațiile Martei Kos](#) și [programul electoral al PAS](#).

⁴⁴ [Știre](#) A. Buzu în campanie

⁴⁵ [Comunicat de presă al MMPS](#)

⁴⁶ [Mesajul de pe fațada casei de cultură de la Boldurești](#)

⁴⁷ [Casa de cultură Boldurești, /pas2028/](#)

⁴⁸ [Pagina web de campanie](#) a PAS

proiecte au fost realizate de alte guvernări, dar însușite de către PAS, cum ar fi: renovarea școlii de arte din satul Varnița, raionul Anenii Noi, care a avut loc în anul 2016.

În cazul Blocului electoral „Alternativa” observăm că se practică aceeași tehnologie de însușire a realizărilor manageriale ale administrației publice locale și convertirea lor în obiect de agitație electorală. Astfel, candidatul Ion Ceban își face aparițiile publice în spațiul on-line pe fundalul obiectivelor de infrastructură reabilitată în mun. Chișinău, afirmând că astfel de proiecte (realizate de dânsul în calitate de primar) se pot multiplica în toată țara.

MO UJM mai constată că au loc și „delapidări de merite”. Unii concurenți electorali reclamă faptul că oponentii și-au arogat nemeritat unele reușite care nu le aparțin. Astfel, primarul or. Drochia, exponenta partidului politic „Partidul Nostru” (PN) și candidat pe lista acestei formațiuni politice, o acuză pe deputatul PAS, candidat pe lista acestui partid că și-ar fi însușit meritul pentru lucrările de reparație a grădiniței din orașul Drochia, deși acest obiect social a fost reparat în anul 2018, în cadrul unui proiect finanțat de PNUD⁴⁹. Un alt candidat al PN, primar al or. Râșcani, de asemenea acuză PAS de „delapidări de merite” în privința mai multor proiecte-cheie din oraș⁵⁰. Și candidatul LOC, primar al or. Edineț, a acuzat PAS de „delapidare de merit” în privința renovării și extinderii Centrului de Cultură din s. Gordinești Noi - proiect realizat de primăria Edineț⁵¹.

Deși CEC a anunțat încă din **22 iulie** că mesajele campaniei „Moldova poate” nu mai pot fi distribuite în perioada electorală, Guvernul continuă să le afișeze. Chiar pe prima pagină a site-ului oficial (www.gov.md) al Guvernului bannerul campaniei interzise este în continuare afișat.

Au fost atestate cazuri de utilizare a sălilor de studii în timpul orelor în scop de agitație electorală și impunerea studenților să participe la aceste acțiuni. În cadrul Universității Tehnice din Moldova (UTM), Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” (USMF), studenții denunță practici de obligare de a asista la întâlniri electorale în sălile de studii, în timpul orelor, cu reprezentanții PAS. La Institutul Național de Educație Fizică și Sport (INEFS), studenții au reclamat că reprezentantul de la „Mișcarea Respect Moldova” (MRM) ar fi ținut discursuri electorale în timpul orelor. De menționat este că rectorii UTM și USMF sunt candidați pe lista PAS, în timp ce rectorul INEFS este candidat pe lista MRM. Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) printr-o declarație⁵² a denunțat public cazurile semnalate de studenți și elevi care ar fi fost presați de profesori sau conducerea instituțiilor să participe la întruniri electorale, condamnând totodată presiunile politice asupra tinerilor în campania electorală. Subsecvent, menționăm că, în cadrul întrevederilor cu MO UJM, unii concurenți electorali au semnalat acțiuni de șantaj exercitate asupra șefilor instituțiilor de învățământ și a primarilor, în legătură cu soarta școlilor și derularea proiectelor inițiate de primării, precum și obligarea angajaților să voteze în favoarea concurentului electoral PAS.

Remarcăm că în practica sa jurisdicțională⁵³, CEC a statuat: *„/.../ utilizarea abuzivă a resurselor administrative se produce inclusiv în preajma alegerilor și prin intermediul difuzării informației avantajoase ce ar putea influența preferințele alegătorilor utilizând resurse publice în acest sens,*

⁴⁹ [PAS își asumă munca altora](#)

⁵⁰ [Primarul or. Râșcani: „PAS își atribuie, din nou, merite care nu îi aparțin”](#)

⁵¹ [Primarul or. Edineț: „Poate nu mai este nevoie de primării, dacă toate meritele vi le asumăm”](#)

⁵² [Declarație CNTM](#)

⁵³ [HCEC nr. 3942](#), p. 34-35

la care nu au acces alți potențiali concurenți electorali, ceea ce, îi pune pe candidați în condiții de inegalitate, contrar principiului de egalitate de șanse sau al tratamentului egal în procesul electoral stabilit de art. 50 lit. b) din Codul electoral nr. 325/2022. Având în vedere referințele legale, Comisia Electorală Centrală aduce în atenție responsabilitățile ce le revin autorităților și instituțiilor publice în cadrul perioadei electorale. În acest sens, atât demnitarii, funcționarii publici, cât și personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice au sarcina de a-și exercita atribuțiile în limita competențelor legale stabilite, fără a se folosi de statutul deținut, fiind responsabili de utilizarea eficientă și echitabilă a resurselor administrative, precum și de a nu admite favoruri sau abuzuri în raport cu subiecții implicați în procesul electoral /.../”.

Cazuri de afișaj electoral neautorizat. Locurile speciale pentru afișaj electoral sunt stabilite și amenajate de autoritățile administrației publice locale, în termen de 3 zile înainte de începerea campaniei electorale. Tot acestea sunt responsabile și de curățarea săptămânală a panourilor de afișaj. Publicitatea electorală este permisă doar pe panourile amenajate și pe corturile sau gheretele a căror amplasare a fost coordonată cu autoritățile administrației publice. De asemenea, Regulamentul CEC privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public stabilește o serie de locuri în care afișajul electoral este interzis⁵⁴.

MO UJM constată că unii concurenți electorali încalcă regulile stabilite prin Codul electoral și cadrul normativ conex. Astfel, au fost observate mai multe cazuri de afișaj electoral pe gardurile gospodăriilor private, precum și pe clădirea unei administrații publice locale. Potrivit observatorilor UJM, în teritoriu, reprezentanții poliției desfășoară mai multe activități de verificare a amplasării publicității electorale și a afișelor în locuri neautorizate. Menționăm că, până la momentul elaborării raportului, nu a fost identificată o informare centralizată din partea IGP, prin intermediul unui comunicat, privind rezultatele acestor verificări și, în funcție de acestea, o eventuală adresare către concurenții electorali privind obligația de a respecta regulile stabilite.

În opinia MO UJM, prin analogie cu eforturile depuse pentru prevenirea corupției alegătorilor, instituția ar fi putut întreprinde și acțiuni de prevenire a amplasării publicității și a afișajului electoral în locuri neautorizate de către concurenții electorali.

Menționăm că, pentru a sprijini eforturile organelor de drept în prevenirea, documentarea, investigarea și sancționarea cazurilor de corupere electorală, Comisia Electorală Centrală și Centrul Național Anticorupție (CNA) au lansat Linia fierbinte pentru raportarea cazurilor de influență financiară ilegală asupra alegătorilor. Potrivit datelor publice, această linie este gestionată de CNA și funcționează 24/24, atât pentru apeluri din interiorul țării, cât și din afara Republicii Moldova.

⁵⁴ În alte locuri decât cele stabilite în regulament, pe pavilioanele stațiilor de transport public, în interiorul vehiculelor transportului public de pasageri proprietate publică, pe imobilele muzeelor, pe monumente de importanță națională sau locală, pe monumentele arheologice, istorice sau de for public, cu excepția firmelor și a mesh-urilor publicitare (bannerelor) amplasate pe perioada efectuării lucrărilor de consolidare/restaurare în condițiile legii, pe clădirile reprezentând sedii ale autorităților administrației publice locale și centrale, precum și ale instituțiilor publice, pe arbori, pe planșeele pasajelor pietonale subterane, pe pilonii de suport pentru rețele electrice, pe pilonii de susținere a elementelor de semnalizare rutieră sau de circulație, pe instalațiile de semaforizare sau astfel încât să fie redusă vizibilitatea semafoarelor și a indicatoarelor rutiere, pe rețelele de apă, gaze și telefonie, în cimitire, lăcașuri de cult, scuaruri, parcuri, grădini publice, pe troițe, partea exterioară a geamurilor și balcoanelor blocurilor locative, gardurilor gospodăriilor private, precum și pe elementele de împrejmuire a acestora, în zonele în care a fost restricționată sau interzisă publicitatea prin regulamentul local privind publicitatea exterioară, în incinta și la intrarea în sediile organelor electorale.

Reflectarea întâlnirilor cu concurenții electorali. Odată cu lansarea campaniei electorale, MO UJM a transmis invitații oficiale tuturor concurenților electorali înregistrați la acea etapă în buletinul de vot, în vederea organizării unor întrevederi. Unii concurenți au manifestat deschidere și au acceptat invitația, în timp ce alții nu au oferit un răspuns până în prezent. În total, MO UJM a expediat 21 de invitații pentru întrevederi. Pe parcursul perioadei de referință, au fost realizate întrevederi cu 10 concurenți electorali, dintre care 7 partide politice și 3 candidați independenți. MO UJM s-a întâlnit cu reprezentanții concurenților electorali PAS, LOC, Alianța “Moldovenii”, ALDE, PN, MAN (care a reprezentat Blocul “Alternativa”), PSRM (care a reprezentat Blocul Patriotic) și candidații independenți Andrei Năstase, Olesia Stamate și Victoria Sanduța.

Scopul întâlnirilor a constat în înțelegerea climatului electoral din perspectiva fiecărui concurent electoral, inclusiv provocările întâlnite și percepțiile asupra procesului electoral. Misiunea de observare a elaborat un chestionar, distribuit tuturor concurenților electorali întâlniți și a colectat opiniile acestora cu privire la climatul electoral, desfășurarea procesului administrativ, accesul la mass-media, condițiile de desfășurare a campaniei și alte aspecte relevante pentru evaluarea corectitudinii și transparenței alegerilor.

Conținutul chestionarului abordează teme precum: impactul modificărilor recente ale Legii partidelor politice, percepția asupra echității legislației electorale, modul de organizare a activității CEC privind recepționarea și examinarea documentelor de înregistrare, reflectarea în mass-media, calitatea instruirii membrilor BESV, precum și dificultățile întâlnite în organizarea evenimentelor publice, afișaj electoral sau contact direct cu alegătorii. Chestionarul include întrebări privind percepția concurenților asupra securității votului în diasporă, nivelul de intimidare, manipulare informațională și presiuni în timpul campaniei electorale. Totodată, sunt abordate aspecte legate de monitorizarea incidentelor electorale, participarea la dezbateri și analiza programelor altor partide.

Prin intermediul acestor întrebări, MO UJM urmărește să contureze o imagine realistă a experienței directe a concurenților electorali, contribuind astfel la o mai bună înțelegere a provocărilor în procesul electoral.

În baza celor 10 întâlniri desfășurate de Misiunea de Observare, pot fi formulate următoarele constatări de bază:

- *Impactul modificărilor legislative asupra partidelor*

Adoptarea modificărilor la Legea partidelor politice în apropierea scrutinului a generat dificultăți semnificative pentru partidele politice, prin îngreunarea procedurii, prezentarea informațiilor personale și lipsa unui termen de adaptare rezonabil. Deși intenția declarată a modificărilor a fost îmbunătățirea transparenței și eficienței, aplicarea imediată a introdus presiuni asupra concurenților electorali, afectând planificarea logistică și conformarea administrativă.

- *Cu privire la modul de organizare a recepționării actelor de către CEC*

Concurenții au avut experiențe foarte diferite privind colaborarea cu CEC. În timp ce unii dintre concurenți (ex. PAS, PN, Victoria Sanduța) au evaluat pozitiv relația cu autoritatea electorală, alții (ex. Blocul Patriotic, Blocul Alternativa, LOC) au semnalat lipsă de obiectivitate, partizanat sau chiar ostilitate. Au fost invocate standarde duble și atitudini pătinoare din partea unor membri CEC (ex. mențiuni frecvente la adresa conducerii CEC). Procedura de depunere a actelor a fost resimțită ca fiind pe alocuri greoaie. Unii concurenți electorali au menționat dificultăți legate de

programul de lucru, solicitarea prezenței fizice a tuturor candidaților într-o anumită zi, lipsa informațiilor clare din partea ASP și cerințe contradictorii privind formatul actelor (online vs. fizic). Unii concurenți (ex. LOC, Blocul Alternativa) au fost nevoiți să excludă candidați din listă din cauza imposibilității prezenței fizice la timp.

- *Cu privire la modificarea graficului de recepționare a documentelor de la potențialii concurenți electorali*

Unii concurenți electorali au exprimat nemulțumiri legate de lipsa de claritate și predictibilitate a graficului menționat (Blocul Alternativa, Blocul Patriotic). Imposibilitatea de a depune actele în weekend a impus concurentul electoral să excludă candidați din listă, pentru că nu se puteau prezenta în cursul săptămânii (ALDE). Aceste schimbări, uneori operate aproape de termenele limită, au creat dificultăți logistice și confuze (LOC). De asemenea, modificările au generat percepția unei inechități, favorizând concurenții cu resurse și mobilizare mai mare, în detrimentul celor mai puțin organizați, cum ar fi candidații pe liste din diaspora sau candidații independenți. Cu toate acestea, unii concurenți electorali (ex. PN) consideră că modificarea graficului nu are drept scop favorizarea unui concurent electoral. Totuși, există și opinii pozitive care apreciază că, în final, au fost făcute ajustări rezonabile (PAS, Alianța Moldovenii), considerate justificate procedural și fără intenții evidente de favorizare.

- *Cu referire la reflectarea de către mass-media a concurentului electoral în cadrul dezbaterilor și a emisiunilor de știri*

Unii concurenți electorali (PAS, Victoria Sanduța) au raportat acces relativ bun la dezbateri, primind invitații și având prezență în media, dar nu semnificativă în știri, pe când concurenții electorali (PN, Blocul Patriotic, Blocul Alternativa) se plâng de tratament inegal: invitații rare sau numai invitații către lideri, excluși din anumite programe sau emisiuni, vizibilitate redusă în mass-media. De asemenea, unii concurenți electorali reclamă că anumite instituții media prezintă informații într-o manieră tendențioasă, fie că este vorba despre etichete, formulări negative, sau omisiunea unor puncte de vedere critice (Blocul Patriotic). Sunt sesizate distorsionări, prezentări deseori favorabile a partidului de guvernare, iar concurenții electorali din opoziție se simt marginalizați. Unii concurenți au semnalat că nu le este acordat dreptul la replică sau că li se refuză posibilitatea de a răspunde la afirmații despre ei (Victoria Sanduța). Unii concurenți au declarat că sunt ignorați conștient (Alianța Moldovenii, Andrei Năstase).

- *Reprezentarea în organele electorale și în diasporă*

Partidele își propun, în majoritate, să desemneze reprezentanți în birourile electorale, mai puțin persoane de încredere, însă procesul de desemnare va fi parțial în țară și destul de scăzut peste hotare. Unii concurenți electorali consideră că acest dezechilibru va afecta capacitatea partidelor de a monitoriza corect procesul electoral în diasporă, unde numărul secțiilor de votare și participarea în alegeri este în creștere. Totuși, concurenți electorali ca PAS, PN, Blocul Alternativa au intenția să aibă reprezentanți în toate secțiile de votare. Blocul Alternativa remarcă că un impediment la acoperirea secțiilor de votare din afara țării cu reprezentanți este obligativitatea ca aceștia să dețină un buletin de identitate valabil.

- *Cu privire la implicarea și creșterea nivelului de încredere în corectitudinea alegerilor*

Toți participanții consideră că concurenții electorali contribuie la creșterea nivelului de încredere în corectitudinea alegerilor, fie prin depunerea corectă și la timp a rapoartelor financiare (PAS), prin desemnarea reprezentanților în secțiile de votare, prin reacții publice despre încălcările documentate (Blocul Alternativa), prin abținerea de la diseminarea falsurilor în mediul online

(PN), prin axarea pe dezbaterea programelor și ideilor (LOC), prin prestația concurenților (ALDE), prin educația societății (Victoria Sanduța), care reprezintă căi clare de creștere a încrederii în alegeri. Deși sunt unii care au avut dificultăți tehnice sau birocratice cu documente (Olesea Stamate) sau cu transparența informațiilor (ex: informații personale despre donatori, donațiile din străinătate), sentimentul general este că dacă regulile sunt clare și aplicabile.

- *Calitatea instruirilor pentru membrii BESV și desemnarea acestora în diasporă*

La această întrebare s-au expus partidele politice reprezentate în parlament, concurenți electorali în acest scrutin: PAS și PSRM (Blocul Patriotic). Blocul Patriotic a semnalat dificultăți serioase privind accesul și participarea la instruirile CICDE, neclarități legate de dubla certificare a persoanelor din diasporă, precum și probleme tehnice de logare și conectare care ar fi afectat capacitatea opoziției de a-și desemna eficient membrii în organele electorale. Totodată concurentul electoral precizează că în cadrul BESV din afara țării, președinți și un număr mare de membri BESV au fost desemnați din rândul comunităților locale din diasporă și nu din cadrul Ambasadelor, inclusiv ridică semne de întrebare identificarea promptă a acestor membri, timp redus pentru instruirea și certificarea lor. În ce privește concurentul electoral PAS, acesta a menționat că deși procesul de instruire și certificare este esențial și obligatoriu, acesta a generat reticență în rândul unor persoane desemnate din diasporă – inclusiv a celor cu experiență anterioară în organele electorale, ceea ce a afectat participarea acestora. A recomandat evitarea suprapunerii certificării cu termenul limită de depunere a listelor de candidați, întrucât această coincidență a creat dificultăți suplimentare.

- *Desfășurarea campaniei electorale*

Concurenții au apreciat că desfășurarea campaniei se face într-un climat relativ deschis, însă s-au semnalat cazuri de corupere electorală și finanțare ilegală a activităților unor oponenti (PAS), provocări în spații publice (Olesea Stamate), intimidări să se retragă din cursa electorală și declarații manipulatorii (ALDE), mesaje misogine din partea unui oponent (Victoria Sanduța). În același timp, pe platforma UJM monitorizez.eu au fost semnalate 7 cazuri de corupere electorală. În ce privește organizarea evenimentelor publice sau accesul la spații pentru afișaj electoral, acesta rămâne problematic în anumite raioane (PSRM). Contactul direct cu alegătorii este în general posibil, dar presupune un efort susținut.

- *Încrederea în procesul de votare și observarea alegerilor*

Concurenții electorali au exprimat rezerve în ceea ce privește securizarea votului în diasporă, invocând riscuri de manipulare sau lipsă de transparență. În acest context, Misiunile de observare sunt văzute ca o garanție suplimentară a corectitudinii, iar majoritatea concurenților electorali plănuiesc să-și creeze propriile mecanisme de monitorizare a incidentelor din ziua alegerilor – inclusiv prin raportare online și desemnarea reprezentanților. În această ordine de idei, MO UJM a promovat platforma online monitorizez.eu.

În concluzie, MO UJM a constatat că majoritatea concurenților electorali au perceput procesul electoral ca fiind în general bine organizat din punct de vedere administrativ. Cu toate acestea, au fost semnalate neclarități privind unele modificări la cadrul normativ și inconsistențe în aplicarea uniformă a regulilor electorale. Un număr semnificativ de concurenți electorali și-au exprimat îngrijorarea față de utilizarea resurselor administrative de unii oponenti, aflați în funcții publice, fapt care, consideră ei, compromite egalitatea de șanse în campania electorală.

4. Implicarea administrației publice locale în organizarea și desfășurarea procesului electoral

Stabilirea numărului minim de locuri pentru afișajul electoral și a numărului minim de localuri pentru desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii trebuia realizată de către administrația publică locală cel târziu până la data de 26 august 2025 (cu 3 zile înainte de începerea campaniei electorale). În cadrul vizitelor efectuate la primăriile în a cărei rază teritorială se află consiliul electoral, observatorii UJM au colectat informații privind respectarea de către APL a obligației respective. Potrivit datelor raportate, toate primăriile au aprobat o decizie sau dispoziție în acest sens. Dintre acestea, 34 au făcut-o în termenul stabilit, iar una - cu o întârziere de opt zile. MO UJM remarcă, totuși, că APL nu asigură efectiv existența fizică a panourilor pentru afișaj electoral. A fost constatat, de exemplu, cel puțin un caz în orașul Leova, unde spațiul indicat în dispoziția primăriei (str. Tighiceanului, intersecție cu str. Valul lui Traian) lipsea în teren.

În ceea ce privește punerea la dispoziția concurenților electorali a spațiilor stabilite pentru întâlnirile cu alegătorii, menționăm că unii concurenți electorali cu care MO UJM a avut întreveneri au semnalat un comportament inechitabil din partea autorităților, întrucât, sub diverse pretexte, li s-a refuzat accesul la spațiul respectiv.

MO UJM atrage atenția autorităților administrației publice locale despre obligația lor legală de a garanta tuturor concurenților electorali acel minim de locuri speciale de afișaj electoral și localuri pentru desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii. Este de datoria autorităților publice locale să asigure informarea completă, corectă și echitabilă a cetățenilor cu privire la procesul electoral și la programele electorale ale concurenților. Prin respectarea obligației legale și prin deschiderea față de necesitatea alegătorului de a fi informat pe deplin, APL sprijină exercitarea conștiinței a dreptului de vot și contribuie la desfășurarea unor alegeri libere, corecte și transparente.

Prezentarea candidaturilor pentru constituirea birourilor electorale ale secțiilor de votare trebuia realizată de către consiliile locale de nivelul I și, după caz, de nivelul II (mun. Chișinău și Bălți), până la data de 29 august 2025. Analiza hotărârilor organelor electorale cu privire la constituirea și confirmarea componenței nominale a BESV relevă că, din partea autorităților administrației publice locale, au fost prezentate și confirmate, în calitate de funcționari electorali, 6.166 de persoane. Constatăm că, raportat la fiecare circumscripție electorală, APL a făcut uz de dreptul de desemnare în proporție de 70%⁵⁵. De asemenea, consiliile locale au completat numărul necesar de membri în birourile electorale în care partidele politice nu au prezentat candidaturi.

Declararea locului de ședere reprezintă un drept al alegătorilor care, după ultima participare la alegeri, și-au schimbat locul de ședere și doresc să fie înscrși în lista electorală a secției de votare aferente noului loc de ședere. Potrivit Programului calendaristic, termenul-limită pentru declararea noului loc de ședere de către persoanele cu drept de vot a fost 3 septembrie 2025 (cu 25 de zile înainte de ziua alegerilor).

Pentru a asigura exercitarea acestui drept, în cadrul fiecărei autorități ale administrației publice locale a fost desemnată o persoană responsabilă de actualizarea listelor electorale. Potrivit datelor colectate de observatorii MO UJM, în urma vizitelor efectuate la primăriile în a cărei rază teritorială se află consiliul electoral, 1.959 de cetățeni cu drept de vot au beneficiat de acest drept.

⁵⁵ Pentru 25 dintre cele 36 de circumscripții electorale, autoritățile publice locale au desemnat câte 3 membri în toate birourile electorale constituite.

5. Monitorizarea mass-mediei prin prisma reflectării activității concurenților electorali

Campania electorală a început la data de 29 august 2025. MO UJM a analizat frecvența și modul în care cei 23 de concurenți electorali au fost reflectați în mass-media națională în perioada 29 august – 12 septembrie 2025 (**4 televiziuni:** PRO TV, Jurnal TV, TV8, Moldova 1; **3 posturi de radio:** Radio Moldova, Radio Chișinău, Radio Europa Liberă; **10 portaluri online:** realitatea.md, stiri.md, zdg.md, newsmaker.md, noi.md, unimedia.md, deschide.md, agora.md, nordnews.md, nokta.md; **3 agenții de știri:** IPN, INFOTAG, MOLDPRES).

Astfel, observăm că, într-o măsură mai mare sau mai mică, posturile TV monitorizate au reflectat activitatea tuturor concurenților electorali. Cel mai des a fost menționat BEPSCIVM (42 de apariții), urmat de Blocul „ALTERNATIVA” (31) și PAS (24). La polul opus, cei mai puțin reflectați au fost UCSM (5 apariții), LOC și Tatiana Crețu (câte 6 apariții fiecare). Ponderea mențiunilor cu caracter neutru constituie 91%, iar cea a mențiunilor cu caracter negativ – 9% din total. Cel mai frecvent, într-un mod neutru, a fost reflectată activitatea BEPSCIVM (30 de apariții), urmată de cea a Blocului „ALTERNATIVA” (24) și a PAS (20). Potrivit datelor colectate, postul de televiziune Moldova 1 înregistrează cel mai mare scor în reflectarea activității concurenților electorali (84 de mențiuni), urmat de PRO TV (76), Jurnal TV (71) și TV8 (58).

Posturile de radio au reflectat doar 16 concurenți electorali (70%). Cel mai frecvent a fost reflectată activitatea BEPSCIVM (11 apariții), urmată de cea a PAS (8 apariții). La polul opus, cei mai rar menționați au fost AUR și candidatele independente Olesea Stamate și Tatiana Crețu (câte o mențiune fiecare). Alți cinci concurenți: PNM, CUB, PPNOI și candidații independenți Andrei Năstase și Victoria Sanduța au fost reflectați de câte două ori fiecare. Și în această categorie se constată o pondere ridicată a mențiunilor cu caracter neutru (93%) și, totodată, lipsa mențiunilor cu caracter pozitiv.

Presa online monitorizată a reflectat activitatea a 22 de concurenți electorali. Cel mai frecvent menționat a fost PAS (95 de apariții), urmat de BEPSCIVM (72) și Blocul „ALTERNATIVA” (65). La polul opus, cei mai puțin reflectați concurenți au fost Blocul „Împreună” (o singură mențiune) și Tatiana Crețu (două mențiuni). Comparativ cu televiziunile și posturile radio, chiar dacă într-o măsură relativ redusă, portalurile online au înregistrat și mențiuni cu caracter pozitiv (11%). Ponderea mențiunilor cu caracter neutru constituie 64%, iar a celor cu caracter negativ – 25%. Cel mai frecvent, într-un mod pozitiv, a fost reflectată activitatea PAM (15) și PAS (7). În mod neutru, au fost reflectați Blocul „ALTERNATIVA” (49), BEPSCIVM (45) și PAS (39).

Similar posturilor TV, agențiile de știri monitorizate au reflectat activitatea tuturor concurenților electorali. Cel mai frecvent a fost reflectat BEPSCIVM (18 apariții), urmat de Blocul „ALTERNATIVA” (15) și PAS (12). La polul opus, șase concurenți electorali: ALDE, UCSM, PAM, LOC, AUR și candidata independentă Tatiana Crețu au fost menționați o singură dată. Alți patru concurenți: PRM, PL, PPMM și candidata independentă Victoria Sanduța au fost menționați de câte două ori fiecare. De asemenea, se remarcă o pondere semnificativă a mențiunilor cu caracter neutru (95%) și lipsa totală a celor cu caracter pozitiv.

În concluzie, constatăm că reflectarea concurenților electorali de către instituțiile mass-media este inechitabilă. În timp ce unii dintre aceștia au înregistrat un număr semnificativ de apariții, BEPSCIVM (143), PAS (139) și Blocul „ALTERNATIVA” (117), alții au beneficiat de un număr infim de mențiuni: UCSM (6), Tatiana Crețu (10) și LOC (13). Subliniem că, în cadrul discuțiilor cu MO UJM, majoritatea concurenților electorali și-au exprimat indignarea față de lipsa accesului

la postul public de televiziune Moldova 1. Totodată, aceștia au remarcat că, deși au dobândit calitatea de concurenți electorali, acest fapt nu a sporit interesul instituțiilor mass-media față de activitatea lor. Drept urmare, ponderea invitațiilor la emisiuni este relativ scăzută. De asemenea, participanții la cursa electorală au menționat că, spre regretul lor, televiziunile, posturile de radio și portalurile online nu dezvoltă, ci minimalizează subiectele incomode. Mai mult, unele dintre acestea contribuie la răspândirea de știri false despre oponenții PAS și la crearea confuziei în rândul cetățenilor. Cu alte cuvinte, expunerea pozitivă a partidului aflat la guvernare – concurentul electoral PAS – este, în mod implicit, asigurată.

Potrivit datelor agregate, mențiunile cu caracter neutru au avut cea mai mare pondere – 79%. De acestea au beneficiat cel mai frecvent PAS (75 mențiuni) și BEPSCIVM (55). Ponderea mențiunilor cu caracter negativ constituie 16% și a vizat, în principal, PAS (57 mențiuni), Blocul „ALTERNATIVA” (14) și BEPSCIVM (13). În mod pozitiv a fost reflectată activitatea a doar 6 concurenți electorali: PAM (15 mențiuni), PN (6), Blocul „ALTERNATIVA” (5), candidatul independent Andrei Năstase (3), BEPSCIVM și PPNOI (câte o mențiune pozitivă fiecare) (*a se vedea Anexa nr. 2*).

6. Reflectarea narativelor concurenților electorali pe rețelele de socializare

În perioada de referință, MO UJM a continuat analiza paginilor de pe rețelele de socializare ale partidelor politice implicate în campania electorală pentru scrutinul din 28 septembrie 2025.

Misiunea constată că platformele online (Facebook, TikTok, Telegram), rămân instrumente esențiale de comunicare cu electoratul, utilizate intens pentru diseminarea mesajelor electorale, consolidarea identității de partid și mobilizarea la vot pentru un concurent electoral. Comunicarea este profund personalizată și adaptată specificului fiecărui concurent electoral.

Cele mai frecvent întâlnite narative în discursul online al concurenților electorali sunt:

- *Criticarea guvernării de către partidele de opoziție ca principală strategie electorală*

Concurenții electorali care utilizează această retorică sunt Blocul Patriotic, Blocul Alternativa, AUR, PN, MRM, PPDA, Blocul electoral „ÎMPREUNĂ”, PNM, ALDE, CUB etc. Această temă domină campania electorală și este exploatată pe larg de concurenții electorali. Termeni precum „genocid social”, „regim dictatorial” sau „ciumă galbenă” sunt frecvent utilizați pentru a portretiza guvernarea PAS drept inefficientă, periculoasă sau coruptă. Intenția principală este demobilizarea susținătorilor PAS și canalizarea frustrării sociale în favoarea unei alternative politice. Mesajele sunt distribuite printr-o diversitate de formate – de la meme-uri și videoclipuri scurte pe TikTok, la live-uri și conferințe de presă – și sunt direcționate preponderent spre electoratul afectat de crizele socio-economice.

- *Abordarea dezvoltării economice și a problemelor sociale ca linie de diferențiere între guvernare și opoziție*

Concurenții electorali care utilizează această retorică sunt PAS, Blocul Alternativa, Blocul Patriotic, PN, AUR, PSDE, CUB, MRM, Alianța Moldovenii, LOC, Olesia Stamate. Misiunea observă că temele economice sunt abordate din unghiuri opuse. Concurenții electorali aflați în

opoziție se concentrează pe eșecuri – prețuri, migrație, șomaj – în timp ce concurentul electoral aflat la guvernare (PAS) promovează realizări și investiții. Această linie tematică reflectă un contrast că unii concurenți electorali caută empatie și revoltă, iar concurenții guvernarea promovează competența și progresul. Ambele părți urmăresc mobilizarea nucleului dur al electoratului și atragerea celor indeciși prin mesaje care vizează realitățile cotidiene.

- *Poziționarea concurenților electorali în raport cu orientarea geopolitică a Republicii Moldova*

Concurenții electorali care utilizează această retorică sunt PAS, PNM, CUB, AUR, ALDE, PL, PPDA, Blocul electoral „ÎMPREUNĂ”, MRM.

Tema este intens ideologizată, fiind linia de demarcație principală între tabere. Partidele pro-UE transmit un mesaj optimist și mobilizator, prezentând integrarea ca o garanție a stabilității și prosperității. Imagistica europeană, simbolurile UE și retorica „Moldova Europeană” sunt omniprezente. Tabăra pro-neutralitate sau pro-Est folosește un ton alarmist și defensiv, avertizând asupra pericolelor implicării în conflicte externe și pierderii suveranității. Accentul cade pe neutralitate, pace și modelul „moldovenesc” de dezvoltare. Polarizarea pe acest subiect este ridicată, iar discursurile se adresează segmentelor etnice și geografice distincte.

- *Instrumentalizarea identității naționale, limbii și valorilor tradiționale în competiția electorală*

Această temă este utilizată pentru a mobiliza segmente specifice ale electoratului în funcție de identitatea culturală și valorile tradiționale. Discursurile variază de la uniuniști până la promovarea identității naționale separate și conservatoare, cu accente religioase și anti-occidentale.

Concurenții electorali care utilizează această retorică sunt AUR, PNM, Blocul Patriotic, Alianța Moldovenii, PN, PAS, PL, CUB. Blocul Patriotic include în discurs apeluri la valori tradiționale – religie, familie, morală – în opoziție cu ceea ce numesc „valorile occidentale impuse”. Mesajele sunt construite pentru a mobiliza un electorat conservator și religios.

- *Utilizarea temelor legate de justiție, anticorupție și integritate electorală pentru mobilizare*

Această temă este exploatată pentru a construi imaginea de partid reformator, persecutat politic sau apărător al procesului electoral corect. Formele de exprimare variază între narrative reformiste, acuzații de corupție la adresa adversarilor, sau insinuări privind eventuale fraude electorale iminente. Concurenții electorali care utilizează această retorică sunt PPMM, Blocul Alternativa, AUR, PN, CUB, Blocul Împreună, ALDE, LOC.

Tema justiției este abordată pe mai multe paliere: unii (CUB, LOC, Blocul Împreună) adoptă o retorică reformistă și tehnocratică, cerând eficiență și independență a justiției, în timp ce alții (MAN, ALDE) se poziționează ca victime ale unui sistem politic represiv. Această narativă include frecvent apeluri la lupta cu corupția, acuzații reciproce, dar și insinuări privind fraudarea alegerilor. Este o temă utilizată atât pentru mobilizare, cât și pentru pregătirea unei eventuale contestări post-electorale. Tonul este deseori acuzator, cu accent pe neîncredere și nevoia de „curățenie în sistem”.

Abrevieri:

MO UJM – Misiunea de observare a Uniunii Juriștilor din Moldova

CEC – Comisia Electorală Centrală

CECE – Consiliul electoral de circumscripție electorală

BESV – Birou electoral al secției de votare

CAC - Curtea de Apel Centru

CSJ - Curtea Supremă de Justiție

MAE - Ministerul Afacerilor Externe

APL – Autoritate publică locală

ALDE - Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”

BEPSCIVM - Blocul electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”

CUB - Partidul Politic „Coaliția pentru Unitate și Bunăstare”

LOC - Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor

PAM – Partidul Alianța „MOLDOVENII”

PAS - Partidul Acțiune și Solidaritate

PL – Partidul Liberal

PPDA - Partidul Politic „Democrația Acasă”

PPNOI - Partidul politic „Noua Opțiune Istorică”

PPMM - Partidul politic „Moldova Mare”

PN - Partidul Politic „Partidul Nostru”

MRM - Partidul Mișcarea „Respect Moldova”

RFE – Registrul funcționarilor electorali

UE - Uniunea Europeană

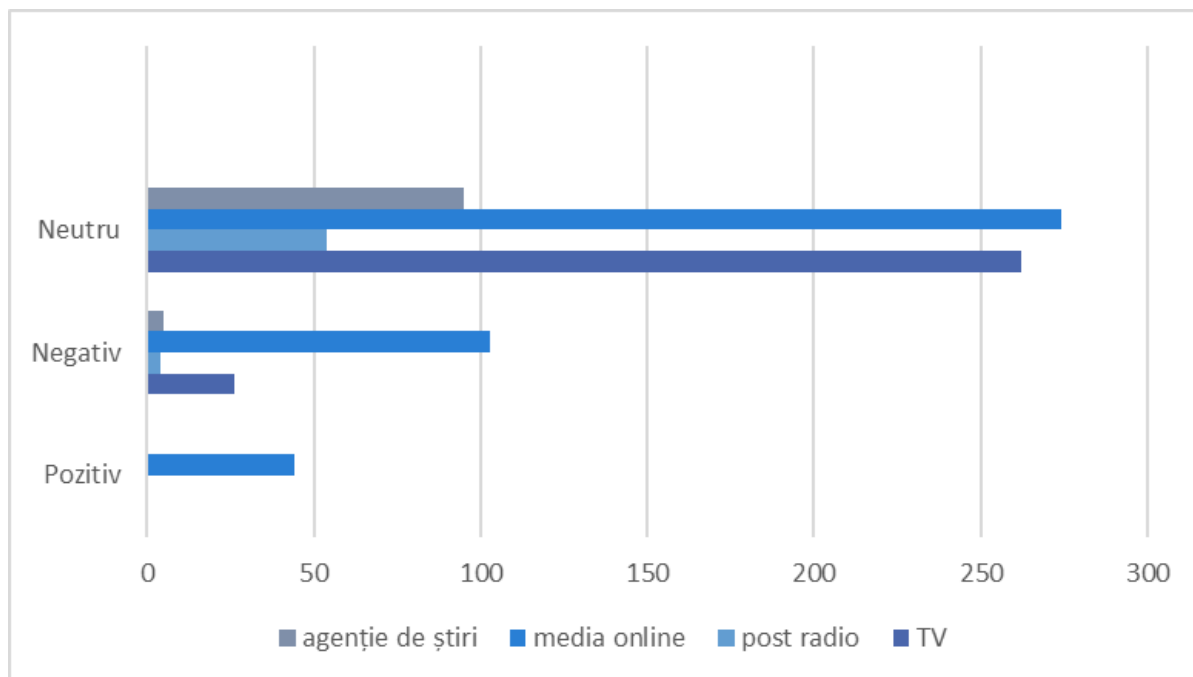
Anexa nr. 1 Acreditarea observatorilor și confirmarea jurnaliștilor.

Observatori acreditați de CEC și CECE			
Asociația Promo-LEX	1082	Ambasada Republicii Lituania în Republica Moldova	7
Uniunea Juriștilor din Moldova	870	Ambasada Republicii Letonia în Republica Moldova	2
Asociația ADEPT	5	Ambasada Republicii Turcia în Republica Moldova	4
Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova	36	Ambasada Republicii Italiene în Republica Moldova	2
Asociația Obștească „BAȘTINA-NIMORENI”	2	Ambasada Regatului Suediei în Republica Moldova	7
Autoritatea Electorală Permanentă din România	3	Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord în Republica Moldova	19
Comisia Electorală Centrală a Georgiei	2	Ambasada Republicii Slovace în Republica Moldova	1
Comisia Electorală Centrală a Republicii Albania	2	Oficiul Ambasadei Regatului Norvegiei în Republica Moldova	5
Comisia Electorală Centrală a Ucrainei	2	Parlamentul Ucrainei	15
Comisia Electorală Centrală a Republicii Armenia	2	Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/BIDD)	47
Comisia Electorală Centrală a Republicii Letonia	2	Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor (ENEMO)	8
Comisia Electorală Centrală a Republicii Azerbaidjan	2	Adunarea Parlamentară a Organizației Cooperării Economice la Marea Neagră	3
Comisia Electorală Centrală a Republicii Lituania	2	Biroul de Cooperare al Elveției	2
Consiliul Electoral Suprem al Republicii Turcia	2	International Republican Institute Washington Sucursala Chișinău	3
Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale	29		
Total observatori naționali	1995	Total observatori internaționali	173

Jurnaliști confirmați de CEC și CECE			
Publicația Periodică „Observatorul de Nord” SRL	7	Asociația Obștească Academia de Creație și Inovații Mediatică	4
Instituția Privată „Radio Orhei”	1	Asociația Obștească Asociația Reporterilor „NORD MEDIA”	20
Asociația Obștească „Nord Press Club”	7	Asociația Obștească „Media Birlii – Uniunea Media”	6
Publicația Periodică „EXCLUSIV MEDIA” S.R.L.	6	Periodică Independentă „Ecoul nostru” SRL	2
SRL „Satelrom-TV”	2	Postul de televiziune OK«G	13
Total jurnaliști confirmați			68

Anexa nr. 2 Monitorizarea mass-mediei: 29 august – 12 septembrie 2025

Diagrama nr. 1: Reflectarea în mass media

Tabel diagrama nr. 1 (Reflectarea în mass-media)

	TV (4)	RADIO (3)	ONLINE (10)	AGENȚIE (3)
POZ	0	0	44	0
NEG	26	4	103	5
N	262	54	274	95

Tabel nr. 1 (Reflectarea concurenților electorali)

Nr	Concurentul electoral	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	7	57	75
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European	0	1	30
3	Partidul Național Moldovenesc	1	0	23
4	Partidul Politic Democrație Acasă	0	3	13
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	0	0	21
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	0	0	28
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”	6	44	103
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”	0	10	16
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”	0	0	6

10	Partidul Liberal	0	2	17
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”	0	0	27
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	15	0	14
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	0	1	12
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor	0	3	15
15	Blocul Electoral „Alternativa”	5	19	93
16	Blocul Electoral „Împreună”	0	0	17
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”	6	5	43
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”	1	2	20
19	Partidul Politic Moldova Mare	0	0	34
20	Andrei Năstase	3	0	30
21	Olesea Stamate	0	0	22
22	Victoria Sanduța	0	0	16
23	Tatiana Crețu	0	0	10

SURSE MEDIA MONITORIZATE

Televiziune (Buletin de Știri)	Post de Radio	Media online	Agenzie de știri
PRO TV 20:00	RADIO MOLDOVA	REALITATEA.MD	IPN
JURNAL TV 19:00	RADIO CHIȘINĂU	STIRI.MD	INFOTAG
TV8 19:00	RADIO EUROPA LIBERĂ	ZDG.MD	MOLDPRES
MOLDOVA 1 21:00		NEWSMAKER.MD	
		NOI.MD	
		UNIMEDIA.MD	
		DESCHIDE.MD	
		AGORA.MD	
		NORDNEWS.MD	
		NOKTA.MD	
Televiziune (talk-show politic)	Denumire	Invitați talk-show	Data/Ora
PRO TV	În profunzime	1. 2.	21:00

JURNAL TV	Cabinetul din Umbră		Joi – 20:00
	Ora Expertizei		Luni – 20:00
	Secretele Puterii		Miercuri – 20:00
TV8	Cutia Neagră		Joi – 19:55
	Întreabă Ghețu		Vineri – 19:55
MOLDOVA 1	Dezbateri electorale		
CINEMA 1	7 Zile		weekend – 22:30
N4	Puterea a Patra		19:00
TVC21	Important		Luni-sâmbăta – 17:00 Duminica – 11:00

A. TELEVIZIUNI

A1: Pro TV

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		2	5
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			2
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă		1	1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			2
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			2
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		5	10
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal			3
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			4
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			2
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			2
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1

15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	6
16	Blocul Electoral „Împreună”			3
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			2
19	Partidul Politic Moldova Mare			3
20	Andrei Năstase			3
21	Olesea Stamate			3
22	Victoria Sanduța			2
23	Tatiana Crețu			2

A2: Jurnal TV

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		2	5
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			5
3	Partidul Național Moldovenesc			4
4	Partidul Politic Democrație Acasă			2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			4
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			2
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		1	6
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			4
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			2
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			2
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	4
16	Blocul Electoral „Împreună”			2
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			5
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			3
20	Andrei Năstase			4

21	Olesea Stamate			3
22	Victoria Sanduța			4
23	Tatiana Crețu			1

A3: TV 8

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			4
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			2
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă		1	1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			2
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			2
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		3	6
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal		1	1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			4
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			1
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	7
16	Blocul Electoral „Împreună”			3
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			2
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			2
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			2
21	Olesea Stamate			2
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			1

A4: Moldova 1

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			4
3	Partidul Național Moldovenesc			3
4	Partidul Politic Democrație Acasă			2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			3
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			4
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		3	8
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			2
10	Partidul Liberal			3
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			5
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			2
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			3
15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	7
16	Blocul Electoral „Împreună”			4
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			4
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			3
19	Partidul Politic Moldova Mare			3
20	Andrei Năstase			3
21	Olesea Stamate			2
22	Victoria Sanduța			3
23	Tatiana Crețu			2

B. POSTURI RADIO

B1: Radio Moldova

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			4
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1

3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			4
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			2
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”			1
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”		1	2
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			2
23	Tatiana Crețu			1

B2: Radio Chișinău

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	2
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1

7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		2	2
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			4
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

B3: Radio Europa Liberă

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			1
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			3
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			

11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C. MEDIA ONLINE

C1: Realitatea.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	1	1	7
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			4
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		2	1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			

14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			10
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”	3	1	1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			2
21	Olesea Stamate			3
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C2: Știri.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	2	10	6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			4
3	Partidul Național Moldovenesc	1		3
4	Partidul Politic Democrație Acasă			2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”	1	2	6
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		2	3
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			2
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			2
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	1		
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor		2	3
15	Blocul Electoral „Alternativa”	5	3	6
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1

19	Partidul Politic Moldova Mare			4
20	Andrei Năstase	1		3
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C3: Zdg.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			2
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			2
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		2	5
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	6
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”		1	
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C4: Newsmaker.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		2	7
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European		1	2
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		3	7
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		2	
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor		1	1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor		1	
15	Blocul Electoral „Alternativa”		3	5
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”		2	3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			2
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			2

C5: Agora.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	2		4
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			

4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		6	4
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		1	
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			6
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			4
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”		1	1
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			

C6: Deschide.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	2		1
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			

8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	2
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			2
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C7: Noi.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		10	2
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă		1	
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		1	4
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		2	
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	12		4

13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			3
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			2
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			

C8: Unimedia.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		25	6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”	5	3	10
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		1	2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	2		
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			2
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	4
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”	3		5

18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”	1		1
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase	2		3
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C9: Nordnews.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	3
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			4
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			4
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”		1	1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C10: Nokta.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			1
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		4	1
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	3
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

D: AGENȚIE DE ȘTIRI

D1: IPN

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	5
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			2

3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			8
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal		1	
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			2
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			9
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			2
19	Partidul Politic Moldova Mare			
20	Andrei Năstase			2
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

D2: Infotag

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		2	3
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1

7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			8
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			3
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			1
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”			5
16	Blocul Electoral „Împreună”			3
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			1

D3: Moldpres

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			1
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			2
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			

11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	1
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			